

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

LETO XXXVI
GLASILLO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Gorenjska kurirčkova pošta krene z Jesenic

Kurirčkova pošta je v dvajsetih letih, kar obstaja, postala tradicionalna akcija slovenskih pionirjev. Predstavlja svojevrstno manifestacijo njihove pripadnosti pridobljenim revolucionarnim vrednotam, pripravljenost te vrednote ohranjati in jih razvijati.

Vse to so pionirji vsako leto izražali tudi z bogatimi oblikami prenašanja Kurirčkove pošte ter s pismom v torbici, ki je bilo namenjeno tovariu Titu, svetemu vzoru mladih. Ceprav Tita ni več, ostajojo vsi idealni, vse revolucionarne pridobitve so tudi zavestno hotenie in opredelitev pionirjev.

Tudi letosna Kurirčkova pošta bo krenila iz več slovenskih krajev hkrati. Gorenjska proga »G« se bo začela v torku 1. marca, na Jesenicah. Po jeseniški občini bodo nato pionirji prenašali torbico s pošto po skrivenih poteh, kot med vojno kurirji, do 7. marca, ko jo bodo predali radovljškim vrstnikom. Tržički jo bodo dobili 11. marca, ko jo bodo predali radovljškim vrstnikom. Tržički jo bodo dobili 11. marca, kranjski 16. marca in Škofjeloški 25. marca, 1. aprila pa jo bodo izročili Logatčanom.

V številnih krajih se pionirji že pripravljajo na svečane sprejemne Kurirčkove pošte, na katere bodo povabili tudi nekdanje kurirje, vojake in druge občane. Tradicionalno prireditev bodo spremajale še različne vsebinske akcije pionirjev.

H. J.



Osemindvajsetič teki v Bohinju — Preko 120 tekmovalcev iz enajstih držav je v sredo in četrtek nastopilo na mednarodnem tekmovanju v Bohinju, ki je veljalo tudi za alpski pokal. V sredo so se na deset in petnajst kilometrov dolgi progi pomerili člani, članice in mladinci. Naši tekači so dosegli imeniten uspeh: Čarman je slavil pri članih, Krišnar je bil tretji in Klemenčič šesti. Pri članicah je bila od naših najhitrejša Smrekarjeva iz Dola, v teku mladincev je bil Graff tretji, Kušec sedmi in Verovšek deveti. V četrtek so bili na sporednu še teki štart. (cz) — Foto: F. Perdan

Na Gorenjskem višja soudeležba

Povišana participacija za vrsto zdravstvenih storitev tudi na Gorenjskem — Skupina občanov, ki je v celoti oproščena plačila participacije, je v bistvu ostala tako kot doslej

Od začetka tega tedna gorenjski uporabniki zdravstvenega varstva več prispevajo k stroškom zdravstvenega varstva. V celoti so prispevki višji od prejšnjih za okoli 26 odstotkov, kar je glede na to, da so bili od začetka leta 1980 nespremenjeni, dokaj skromno povečanje. Tako bo doslej prvi pregled v splošni ambulanti 65 din, medtem ko je bil poprej 50 din, prvi obisk zdravnika na domu je zdaj 150 din, poprej 120 din,

prispevek k zdravilu na recept pa se je od prejšnjih 35 povečal na 45 din. Te in druge prispevke k stroškom zdravstvenega varstva so januarja in februarju sprejele skupščine občinskih zdravstvenih skupnosti na Gorenjskem. Ob tem so delegati poudarjali, da nova participacija ne bi smela odvračati bolnih od zdravstvenih uslug, medtem ko je krog upravičencev do oprostitev tako širok, da bi morala pomeniti ob sedanji valorizaciji socialna ogroženost zaradi plačevanja participacije nepOMEMBEN ugovor. Prav gotovo se pozvečevanje participacije na dve leti ali več občutuje pozna predvsem glede indeksa, saj bi bilo vsakotno prilagajanje rasti participacije stroškom za zdravstveno varstvo in celnam dosti manj opazno. V gorenjskih zdravstvenih skupnostih so v zadnjem času hoteli v vrsto varčevalnih ukrepov izpeljati zastavljene programe zdravstvenega varstva brez večjega poseganja v žep uporabnika. Vendar letos iz druženega dela ne bo mogoče dobiti več za zdravstveno varstvo, tudi zdravstvene delovne organizacije so s svojimi varčevalnimi programi očitno že postregale notranje rezerve, v skupščinah zdravstvenih skupnosti pa so delegati vztrajno opozarjali, da niso za nikakršno zniževanje dosežene ravni zdravstvenega varstva na Gorenjskem. Tudi spremembe v zakonu o zdravstvenem varstvu so zahtevale, da je treba s povišano participacijo vplivati na porabo sredstev za zdravstveno varstvo.

Gorenjske skupščine zdravstvenih skupnosti so se odločile za širše oprostitev plačila participacije, kot jih predpisuje zakon. Ta ima sicer v krogu občanov, ki plačajo participacijo, vse upokojence, razen tistih z varstvenim dodatkom, na Gorenjskem pa so se odločili, da ne plačajo nobene participacije tudi občani, starci nad 70 let, takot kot je bilo to že doslej. Med občani, ki so bili oproščeni že doslej plačevanja prispevkov k zdravstvenim uslugam, so po novem tudi invalidi z najmanj 70-odstotno telesno okvaro. Vse drugo ostaja nespremenjeno od otrok in mladine, borcev NOB, brezposelnih itd. Seveda pa imajo pravico do oprostitev tudi vsi socialno ogroženi občani, katerih dohodek na družinskega člena ne presega 4700 din mesečno. Potrdila te vrste veljajo pol leta, izdajajo pa jih pri občinskih zdravstvenih skupnostih. Participacija se se na prej vplačuje na zdravstvenih delovnih organizacijah, ki zdaj najpogosteje uporabljajo splošne položnice.

L. M.

Vedno isti prizor: vse dopoldne kurijo, se grejajo, jedo in pijajo, podpirajo lopate, sem in tja kdo izgine, da se ob pol dveh primaje nazaj na gradbišče. Grozno!«

»In vi vse to natančno spremljate?«

»Do minute, le verjemite. Lahko vam natančno opišem, kakšen je nujnih delavnik. Lenarijo, da je groza!«

»Ampak, tovarišica, sem in tja pa le greste malo ven — v trgovino pa na trg pa na pošto ali v banko... smo malce zlobni.«

»Spoloh ne — kaj bi hodila v trgovino pa na trg pa na pošto ali v banko, saj sem vse dopoldne — v službi...«

D. S.

Bohinjsko in Blejsko jezero zamrzuta — V minulih dneh je nastopil pravi zimski mraz in živo srebro se je prek noči spustilo krepko pod ničlo. V sredo je bila na Blejskem in Bohinjskem jezeru že tanka ledena pleskava, ki pa še ni bila varna za hojo po jezeru in za drsanje. — Foto: F. Perdan

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Osamljeno raziskovanje

Pred nami je »Analiza pogojev in možnosti dolgoročnega razvoja raziskovalne dejavnosti do leta 2000 v Sloveniji«. Na njeni osnovi naj bi se v republiki, v regijah, po občinah in delovnih organizacijah odločali za smer razvoja. Žal že prve razprave kažejo, da je to res le bolj analiza in vse premalo usmeritev. Marsikaj še manjka, a tvorive razprave, ki bodo sledile, naj bi izpopolnile tudi te vrzeli.

Na Gorenjskem bomo morali gledati v prihodnost z gorenjskimi stališči in upoštevati, da imamo danes dragi industrijo, ki potrebuje več uvoženih surovin in vse preveč energije.

Raziskovalne dejavnosti najdemo le v velikih, razvitih, modernih delovnih organizacijah: Iskri, Savi, Železarni, LTH, Elanu... Od tu v glavnem prihajo inovacije, tehnične izboljšave in podobno. Približno 500 na leto. Na 100 zaposlenih 1 inovacija. Malo boljši smo sicer, kot je Slovenija v poprečju, ki da 1 inovacijsko na 120 zaposlenih. Toda kaj je to v primerjavi z industrijsko razviti državami denimo z Japonsko, ki v razvoju inovacij v svetu prednjači in beležijo po 1 inovacijsko vsak mesec na vsakega zaposlenega! Japonev zagotovo ne bomo nikoli dohiteli, malce približali bi se jim pa lahko. Bi, če bi raziskovalno delo pri nas prav spodbujali, prav nagrajevali, prav vrednotili. A kaj, ko igra pri tem zavisti še tako veliko vlogo.

Na Gorenjskem deluje na področju raziskovalnega dela okrog 1500 delavcev. To je v poprečju komaj 2,6 odstotka vseh zaposlenih. V Iskri jih je največ, kar 6 odstotkov. Le 560 teh ima na Gorenjskem visoko izobrazbo. Zmogljivosti so razdrobljene in razen Iskre in še nekaterih se delovne organizacije premalo poslužujejo svojih raziskovalnih dejavnosti.

Naše raziskovalno delo bi moralo biti bolj sistematično. Lep napredok je klub skromnem denarju opaziti pri množični raziskovalni dejavnosti. Tudi odstotek, koliko dajemo za raziskave, pove, kakšen je naš odnos do raziskovalnega dela. Kranj daje v Sloveniji menda najmanj, 0,01 odstotka družbenega proizvoda, ostale gorenjske občine za stotinko več. Premajhne podpore in spodbude prihajo tudi od vodstvenih delavcev, premalo se raziskovalno delo vklaplja v plane. Družbenopolitične organizacije razpravljajo o njem le tedaj, kadar dobe v roke kakšne materiale. To je pa zelo redko.

Zdaj bi morali organizirano in moči porazdeliti tako, pravijo raziskovalni delavci sami, da bodo vsi ti dokumenti, ki so potrebni, narejeni, sprejeti in tudi uresničeni. Ne pa, da jih bomo sprejeli, potem pa delali čisto nekaj drugega, kot na primer sedaj, ko iz dneva v dan rešujemo gospodarstvo, zastavljeni plani razvoja pa so drugotnega pomena.

Tudi odnos do raziskovalnega dela bo moral biti drugačen. Zdaj ga vsi gledajo le kot režijski strošek, ne pa kot vrednost, ki boda dajala sadove šele v prihodnosti. Močna zavora hitrejšega razvoja sta tudi slaba opremljenost raziskovalnih oddelkov in slaba struktura zaposlenih. In potem še naša velika slabost: predolg in prepochen proces prenosa inovacije v proizvodnjo!

Dobro je dejal nekdo v torku na regijskem posvetu o stanju raziskovalne dejavnosti pri nas: svet se ne deli na revne in bogate, temveč na tiste, ki razvijajo tehnologijo za hitrejši gospodarski razvoj, in na tiste, ki le strežejo strojem. In če naši strateški programi razvoja ne bodo udarni in prodorni, bomo ostali pri slednjih.

D. Dolenc

Žirovničani bi radi vrtec

Medtem ko so v Mojstrani že dobili vrtec, bi ga radi tudi v Žirovni — Manj denarnih pomoči otrokom iz socialno šibkejših družin

Jesenice — Lani je bilo v jeseniških vrtcih 1.113 otrok, v enotah pri osnovnih šolah v Kranjski gori, Mojstrani in v Žirovnicah pa je bilo vključenih še 238 otrok. Organiziranega predšolskega varstva je tako v občini deležno kar 43 odstotkov vseh predšolskih otrok, kar je nad republiškim povprečjem.

Zaradi hudič podražitev v začetku lanskega leta in ob zamrznitvem za vzgojno-varstvene storitve se je že ob polletju izkazalo, da planiranih sredstev ne bo dovolj in da bo morala skupnost zagotoviti sredstva za pokrivanje povečanih stroškov za materialne izdatke in prehrano v vrtcih.

Skladno s sklepom skupščine otroškega varstva v Sloveniji je tudi jeseniška skupščina otroškega varstva sprejela sklep o zagotavljanju sredstev za subvencije varstva in prehrane otrok iz sredstev za socialne korektive. Sredstva za redno dejavnost so se povečala za 28 odstotkov, za prav toliko pa se je zmanjšal program denarnih pomoči. Zaradi tega so lahko kvalitetnejše uresničevali program vzgoje in varstva predšolskih otrok in tudi sofinancirali dva dodatna oddelka v no-

vem vrtcu v Mojstrani. Z vrtcem v Mojstrani so naslopl povsem rešili problem vzgoje in varstva predšolskih otrok, ostaja le še problem v Žirovnicah.

V programu so imeli vrtci še finančiranje 120-urnega programa zunanjne male šole in sofinanciranje razvojnega oddelka. Zunanjeno malo solo je obiskovalo 105 otrok v jeseniških vrtcih in 58 otrok v enotah pri osnovnih šolah. V razvojnem oddelku na Koroški Beli je bilo osem otrok.

Za vzgojno-varstveno dejavnost so porabili 34 milijonov 800.000 dinarjev. Število denarnih pomoči se je zmanjšalo, saj je občinska skupnost otroškega varstva dolžna zagotavljati socialno varnost in družbeno pomoč le tistim družinam in posameznikom, ki s svojim delom te varnosti ne morejo zagotoviti. Pri tem pa so že lani poskušali upoštevati stvarno socialno stanje družine in reševati probleme tudi tedaj, ko je dohodek sicer presegel dogovorjeni pogoji, a je družina zaradi bolezni, nesreče ali kakšnega drugega vzroka bila v težjem socialnem položaju. Za denarne pomoči so tako namenili 29 milijonov 570.000 dinarjev.

D. Sedej



Norčavi pust je mimo, čeprav nekateri dogodki v našem družbenogospodarskem življenju kažejo, da bi ga lahko razpotegnili kar na celo leto. No, v tem času je bilo kup veselih prireditve in celo godbenik, ki so soaelovali na njih, so se temu primerno našemili. Več o pustnih zabavah preberite na zadnji strani.

PO JUGOSLAVIJI

RDEČI PAPOR

Letošnje srečanje ali tribuna samoupravljalcev Rdeči prapor v Kragujevcu je bilo že petnajsto zapovrstje. Na pobudo klub samoupravljalcev iz Kragujevca se že od leta 1969 zborejo samoupravljalci vedno 15. februarja, da hkrati obudijo spomin na znano delavsko demonstracijo 1876. leta, prvo v Srbiji, ki so jo poimenovali Rdeči prapor.

Na letošnjem so se zbrali delegati 295 proizvodnih organizacij, ki jih je pozdravil predsednik zvezne konference SZDL Marin Cetinić. Pouparil je, da je letošnje srečanje potekalo v času, ko se vsa družba odločno bojuje za gospodarsko stabilizacijo, pri čemer igra pomembno vlogo tudi uveljavljanje odgovornosti, saj se prav v stabilizaciji kaže, koliko je kdo odgovoren. Pouparil je znano resnico, da je odgovornosti vselej toliko, kolikor je razvito samoupravljanje in da bo samoupravljanje toliko bolj uspešno, kolikor več bo odgovornosti. Podobno misel je bilo čutiti v uvednem referatu člena predsedstva pokrajinske konference ZK Vojvodina Boška Krunic, ki je nadrobno razčlenil vprašanja ureševanja individualnih odgovornosti v boju za socialistično samoupravno preobrazbo naše skupnosti.

Na srečanju vsako leto podljijo tudi listino s plaketo Rdeči prapor samouprave. Letos so jo podelili Univerzitetnemu kliničnemu centru v Ljubljani. Dogovorili so se tudi, da bo vnaprej srečanje samoupravljalcev vsaki dve leti, da bi se samoupravlaci lahko najbolje pripravili.

DEPOZIT DO KONCA LETA

Zvezni izvršni svet je v torek ugotovil, da niso odpravljeni razlogi, zaradi katerih je bil uveden depozit za prehod meje in je njegovo veljavnost podaljšal do konca leta. Hkrati pa je sprejet nekatere spremembe; v tem koledarskem letu bodo lahko občani iz maloobmejne cone prečkali mejo dvanajstkrat. Depozita ne bo treba plačati občanom, ki potujejo na obisk k ožnjim družinskim članom s stalnim bivališčem v tujini, če gre za mešane zakone. Depozita bodo oproščeni tudi tisti občani, ki se bodo udeleževali najrazličnejših zborovanj v obmejnih območjih.

Prednostna naloga sindikata

Za dobro delo dobro plačilo

Lanski sindikalni kongres zavezuje, da združeno delo kar najhitreje izdelava sistema nagrajevanja po delu — Pravičnejša razmerja v delitvi dohodka važen prispevek stabilizaciji

V obdobju gospodarske stabilizacije in vsespolnega varčevanja je treba varčno ravnati tudi z dohodkom. Nagrajevanje dobrega dela lahko veliko prispeva k še boljšim rezultatom. Žal pa sistem nagrajevanja po delu, o katerem je bilo izrečenih že veliko lepih besedi, še marsikaj manjka do popolnosti. V teh dneh, ko se sindikalne organizacije sestajajo na letnih članskih sestankih in obravnavajo zaključne račune, jim kaže priporočiti, naj posebno pozornost namenijo nagrajevanju po delu. Ob skribi za dobro gospodarjenje niso izdelana, še manj pa osnove za nagrajevanje delavcev v administraciji.

Delavec v temeljni organizaciji združenega dela mora odločati o vseh oblikah in razsežnostih pridobivanja in razporejanja dohodka. Tako nas uči zakon o združenem delu. Takšen položaj delavca ne sme biti le formula za manipulacijo, temveč resničnost, če hočemo doseči, da bo delavec tudi ekonomsko in družbeno odgovoren za poslovanje svoje tovarne ter za takšno delitev dohodka, kjer bo mesta tudi za družbeno, ne le njegovo lastno reproducijo.

Ker pa v sedanjih negotovih razmerah delavca najbolj zanima njegov dohodek in je le ustrezno nagrajevanje pripravljen več in bolje delati, v sistemu nagrajevanja po delu ne sme več biti vrzeli. Možnost za povečevanje osebnih dohodkov naj se odpira le tam, kjer so delavci dosegli večjo produktivnost dela. Vendar pa pri tem ne sme vladati avtomatizem, kakršnemu smo pogosto priča. Osebni dohodek delavca mora nameč pregledeno razčlenjevati rezultate njegovega živega dela in rezultate gospodarjenja z minulim delom v delovni organizaciji. V sistem delitve je treba vgraditi tudi merila, ki bodo

Zavzete razprave

Radovljica — Komunisti radovljiske občine zavzeto razpravljajo o organizacijski in idejnopolitični usposobljenosti osebnih organizacij, o ureševanju kongresnih sklepov in o ostalem gradivu za šesto sejo centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. V večini osebnih organizacij so razprave že pri kraju. Povsod so bili komunisti kritični ne samo do lastnega dela, temveč tudi do vodilnih organov ZKS.

JR

delovni prispevek delavca povezova laga s povečanjem dohodka v njegovi delovni organizaciji.

Sindikat se zavzema, da bi s sistemo delitve po delu v praksi zaživel načelo »za enak prispevek in enake rezultate dela enako plačilo«. Ker se to nanaša na delo v enakih ali podobnih panogah, kaže prav tu delitvena razmerja urediti tako, da v dohodkih delavcev iste stroke ne bi prihajalo do pretiranih razhajanjan. Tudi merila za nagrajevanje inovacij in racionalizacij v delovnem procesu še niso izdelana, še manj pa osnove za nagrajevanje delavcev v administraciji.

Naloga osebnih organizacij je ocena razmer v svojem okolju in razprava o tem važnem vprašanju po sindikalnih skupinah. Konference osebnih organizacij sindikata pa morajo oceniti uveljavljanje svobodne menjave dela, ki je podlaga za pridobivanje dohodka delavcev v delovnih skupnostih. Kako bodo prikrojili merila za njihove dohodke, je brez strokovnjakov še težko reči. Ker pa si je sindikat zastavil nalogu, da to izpelje do konca leta, ne bo več veliko časa za dogovaranja in sporazumevanja. Tudi delitev po delu terja delo.

Kranj — Da je v Kranju zapošlenih na raziskovalnem področju v delovnih organizacijah le 1300 delavcev, od katerih jih ima komaj 250 visoko izobrazbo, ni nič novega, vendar so to na skupnem sestanku predsedstev občinske konference SZDL in komiteja občinske Konference ZK izpostavili kot enega od kazalcev v raziskovalni dejavnosti. Razprava, ki so se je udeležili tudi predstavniki kranjske raziskovalne skupnosti, ni imela le namena ugotavljati nič kaj razveseljivega dejanskega stanja, pač pa so hoteli priti do dogovora in usklajevanja stališč za razpravo o pogojih in možnostih dolgoročnega razvoja raziskovalne dejavnosti pri nas do leta 2000, o čemer so v torek razpravljali gorenjski komunisti na problemski konferenci. Očitno je nameč tudi, da se bodo morale družbenopolitične organizacije prav tako vključiti v družbeno prizadevanja za preusmeritev na lastno znanje kot oporo nadaljnemu razvoju.

Ta spoznanja so stara domala že desetletje in očitno se v raziskovalni dejavnosti ne more premakniti na bolje, bomo to iz leta v leto samo ugotavljali. Predolg je pač trajalo nezaupanje v lastne zmogljivosti, zato smo raje s tujih trgov uvažali in draga plačevali licence. Takšna misel nam sicer še danes ni povsem tuja, toda v nekaj naslednjih letih nas utegne vse širši razkorak pahnit na obrobo držav, ki dohittevajo tehnološki razvoj. Zato je zadnji čas, da tudi pri nas potegnemo na dan

Priprave na volitve

Radovljica — V uličnih in vaških odborih v krajevni skupnosti Radovljica se pripravljajo na volitve delegatov v skupščino in druge krajevne organe. V vseh devetih odborih so od 3. do 11. februarja sklicali kandidacijske konference. Večina odborov je naložje dobro opravila. V mestu so imeli težave z vključevanjem mladih v priprave za marčevske volitve. Problemi so posledica slabe organiziranosti mladih v krajevni skupnosti. Listo predlaganih kandidatov bodo učlani in vaški odbori izbesili na oglasne deske. Obenem so odbori največje krajevne skupnosti v radovljiski občini obravnavali še poročilo o gradbenih delih in asfaltiranju cest v minulem letu, o načrtih za letos ter o predlogu sprememb in dopolnil statuta krajevne skupnosti.

Jednak pa ni pričakovati, da bodo delavci povsem nekritično in naivno zaupljivo izglasovati omenjeni prispevek. Vsekakor bodo terjali strog nadzor nad vloženimi sredstvi in polno odgovornost vseh, ki bodo program izvajali. Konec končev gre za dvoje pomembnih stvari: njihovo prehrano v prihodnosti in njihov dohodek, s katerim ne dopuščajo manipulacije.

JR

Borci Škofjeloškega odreda

Odbor skupnosti borcov Škofjeloškega odreda obvešča, da bo drugi zbor skupnosti v petek, 25. februarja ob 16. uri v domu JLA v Kranju. Vljudno vabljeni na zbor in tovarisko srečanje!

D.Ž.

Svet v tem tednu

Skupni cilji sosedov

Na Brdu pri Kranju sta se sešla avstrijski zunanj minister dr. Wilibald Pahr in naš zvezni sekretar za zunanje zadeve Lazar Mojsov — Izjemna pozornost v avstrijskih sredstvih obveščanja — Koroški tisk v glavnem molči o pogovoru ministrov o manjšinah

Da imata Jugoslavija in Avstrija veliko enakih pogledov na vprašanja medsebojnega sodelovanja in mednarodnega položaja nasprotni je potrdilo tudi torkovo srečanje našega zveznega sekretarja za zunanje zadeve Lazarja Mojsova in avstrijskega zunanjega ministra dr. Wilibalda Pahra. Ministra sta se prijateljsko in ustvarjalno pogovorila o vseh mednarodnih žgočih vprašanjih, še posebno pozornost pa sta pri obravnavi mednarodnih vprašanj namenila prizadevanjem neuvrščenih in neutralnih držav na madriški konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi za uspeh konference (te države snujejo sklepni dokument), svetovnim kriznim žariščem in bližnjih konferencih neuvrščenih držav v New Delhiju. Avstrija, čeprav ni članica gibanja, zagovarja skorajda enaka stališča kot neuvrščeni, zato je razumljiv njen interes za »neuvrščeni vrh«.

Posebej je bil govor o sodelovanju med državama. Ne druži nas samo sosedstvo, ampak skupni interes, sta poudarila zunanja ministra. Gre za nadaljnje pospeševanje medsebojne gospodarske oziroma trgovinske menjave, za uresničitev nekaterih skupnih projektov, kot na primer karavanški predor, pa to ovire na obeh straneh pri sodelovanju ljudi z obeh strani meje. Ugodno so bila sprejeta naša prizadevanja, da bi depozit čim manj vplival na sodelovanje, še posebej pa zadnji sklepi izvršnega sveta glede tega, o čemer avstrijski tisk obskrbi po piše. V središču pozornosti pogovora sta bili naši narodnostni skupnosti v Avstriji. Ministra sta menila, da so skupnosti most sodelovanja, avstrijski gost pa je še posebej poudaril, da se bo Avstrija trudila izpolniti zahteve naše narodnosti skupnosti. Koroška glasila, ki so sicer obširno pisala o srečanju, so slednje zamolčala oziroma o tem po ročala skopo.

Ugodno je bilo sprejeto vabilo predsednice našega izvršnega sveta Milke Planinc, da avstrijski kancler Kreisky še letos obiše našo državo.

J. Košnjek

Razvoj na lastnem znanju

Čeprav že dolgo spoznavamo, da se bo treba za bodoči razvoj opreti na lastno pamet, pa še vedno zaupanje v tuje licence zavira hitrejši razvoj raziskovalne dejavnosti pri nas

scenarije razvoja ter se dogovorimo o strateških nalogah. To sicer ni lahka naloga, še posebej zato, ker gredo gospodarstvu še kar dobro od rok letni plani gospodarjenja, medtem ko so srednjoročni že trši oreh, da o dolgoročnih, za katere je treba dobro poznati poenciale in ob tem vključiti tudi razvojne programe, niti ne govorimo. Zato so tudi redke občine pri nas, ki ne kasnijo z dolgoročnimi plani razvoja do leta 2000, čeprav zanje takorekoč že zmanjkajo časa.

Ozkost v tem pogledu je še zelo zakorenjena, sicer v organizacijah združenega dela ne bi bolj ovirali kot pa pospeševali te dejavnosti. Dokaz za to je ponekod vse preveč

zapostavljena in ekonomsko malo stimulirana inventivna dejavnost. Treba bi se bilo tudi vprašati ali ob sedanjih preobrazbi vzgoje izobraževanja dovolj spodbujati mladi rod, da misli s svojo glavo, smo že črtali iz učbenikov reke, smo s surovinami bogata dežela, je bolj uspavalo ustvarjalnost kot spodbujalo robove, saj bi to posredovalo da se ne bo treba prevezeti ob radodarni naravi? Sledi pa — pobude za korenito spremembo na področju raziskovalne dejavnosti so zdaj dane, vse bo odvisno sredstev, ki bi moralna za dejavnost rasti hitreje od rasti drugega produkta, ter od večja odstotka visoko izobraženih kadrov.

L.M.

Kritično zaposlovanje

Tržič — Ko je tržička skupščina nedavno obravnavala politiko uresničevanja družbenega plana za leto 1983, so sodelovali tudi mladinci. Omejili so se na področje zaposlovanja, ki naj bi ga v prihodnje skupaj s stipendiranjem resno obravnavala tudi resolucija.

Področje zaposlovanja terja dolgoročne rešitve. Danes o teh še ne moremo govoriti, saj združeno delo in šolstvo na Gorenjskem ubirata različna pota. Govorili so o študiju ob delu, ki ga sicer kaže podprtih, toda le te dejavje, da le-to prispeva k izboljševanju delovnega procesa. Vse prevečkrat je namreč študij ob delu stopnica k boljšemu delovnemu mestu, na drugi strani pa ovira zaposlovanje mladih strokovnjakov. Grenke so tudi izkušnje pripravnštva. Pa ne le zato, ker pripravniki životarijo brez ustreznih programov in mentorjev.

Kulturalni koledar

KRANJ — V soboto, 19. februarja ob 18.15 se nam bo v dvorani kina Center v Kranju predstavil Pihalni orkester iz Kranja. Koncert pritejajo ob svojem jubileju, 85. obletnici, in v počastitev slovenskega kulturnega praznika.

V četrtek, 24. februarja ob 17. uri bo srečanje z mladinskim pesnikom — Osrednja knjižnica Kranj v Pionirski knjižnici Delavskega doma ob 19.30.

V četrtek, 24. februarja ob 17. uri bo na temo sodobna slovenska ljubezenska poezija v Osrednji knjižnici Kranj, v dvorani Prešernovega gledališča, literarni večer.

GORENJSKI MUZEJ KRANJ

V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturnozgodovinska in umetnostnozgodovinska zbirka ter stalna razstava del slovenskega kiparja Lojzeta Dolinarja. V drugem nadstropju iste stavbe si lahko ogledate stalno razstavo Ljudska umetnost na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši sta odprta Prešernov spominski muzej in Jenkova soba. V galeriji Prešernove hiše je v času slovenskega kulturnega praznika odprta razstava Prešernovi nagrajenci 1957–1961.

V galeriji Mestne hiše so na ogled dela ameriškega grafika Gaborja Peterdija, v Mali Galeriji razstavlja 8 pomurskih grafikov, v stebriščni dvorani pa je na ogled razstava Jugoslovenska gledališka fotografija 83.

V baročni stavbi v Tavčarjevi 43 je na ogled stalna zbirka Narodnoosvobodilna borba na Gorenjskem in republiška stalna zbirka Slovenka v revoluciji.

Na prehodu med Titovim trgom in Tavčarjevo ulico je odprta stalna zbirka Kulturnozgodovinski spomenik Kranj.

Razstave oz. zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure.

Prešernovo gledališče Kranj

V petek, 18. februarja ob 10.30 bo Lutkovno gledališče iz Ljubljane uprizorilo za Osnovno šolo F. Prešeren Kranj Sanje o govoru česnji M. Dekleve. Ob 19.30 pa bo uprizorilo Amatersko gledališče Tone Čufar iz Jesenic Samoroga — G. Strniša. V soboto, 19. februarja ob 11. uri bo uprizorjeno SSG Trst za Gimnazijo Kranj Mutaste brate M. Kmecla, ob 19.30 pa bo isto delo uprizorjeno ob zaključku Tedna Slovenske drame 83. V torek, 22. februarja ob 19.30 bo Prešernovo gledališče uprizorilo dramo J. Vošnjaka: Doktor Dragan. V sredo, 23. februarja ob 16. uri bo uprizorjeno delo J. Vošnjaka Doktor Dragan za Poklicno šolo iz Kranja. V četrtek, 24. februarja ob 16. in 17. uri bo na sporednu v GLG Kranj L. Felde: Fidli Fadl, ob 19.30 pa bo Literarni večer.

PREDOSLJE

V soboto, 19. februarja ob 17. uri bo v Kulturnem domu v Predosljah Občinska revija pevskih skupin — ZKO Kranj.

ŠKOFJA LOKA

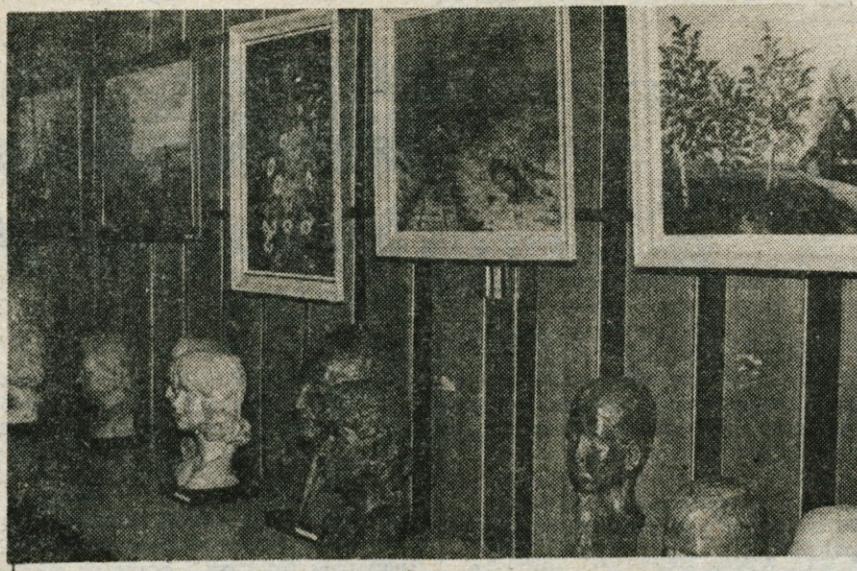
V torek, 22. februarja ob 17. uri bo Ura pravljic: RAČUNAR RUMENKO (Ludvik Kaluža). V sredo ob 18. uri bo prav tako v knjižnici Ivana Tavčarja Škofja Loka Večer z diapozitivi: Japonska — VZPON NA FUDŽJAMO (Roman Herlec).

JESENICE

V nedeljo, 20. februarja, sredo, 23. februarja in četrtek, 24. februarja ob 19.30 bo uprizorjeno Amatersko gledališče Tone Čufar iz Jesenic Jeana Anouilha — Orkester.

BOHINJSKA BELA

DPD Svoboda Bohinjska Bela bo uprizorila v soboto, 19. februarja ob 19. uri Tripče de utolice Marina Držica.



Razstava Jožice Komadin — V medvoški tovarni Donit je te dni razstavljal amaterska likovna ustvarjalka Jožica Komadina. Jožica slika in oblikuje svet, v katerem živi in dela. Slika, kar v danem trenutku najbolj vzljubi, oblikuje junake revolucije, glavice otrok... Razstava je vzbudila veliko zanimanje in bila deležna velikega obiska.

Sodelovanje s koroškim kulturnim društvom iz Globasnice

Sodelovanje med Slovenskim kulturnim društvom iz Globasnice na avstrijskem Koroškem in KUD Valentin Kokalj z Visokega je že tradicionalno, saj traja že več kot 10 let. Imeli so že več kulturnih izmenjav, sodelujejo pa zlasti na področju folklora.

Med največje uspehe tega podnevnega sodelovanja lahko štejemo folklorno skupino, ki je bila v Globasnici ustanovljena pred 10 leti.

Prizadetna in vztrajna mentorica te skupine Lenka Kriščeva je s pomočjo kulturnih delavcev v Globasnici ter Kulturne skupnosti Slovenije in Kranja uspela, da je skupina začivila in se razvila v eno najboljših na Koroškem. V preteklih letih je nastopala vsepovod na Koroškem pa tudi v Sloveniji in v drugih jugoslovenskih republikah. Z leti pa so zrasli tudi njeni plesalci in plesalke, tako da je skupina prišla do tiste faze, ko nekateri življenske obveznosti, kot so šola, služba, ljubezen itd. prevagajo veselje do plesa. To so seveda stvari, ki so normalne, naravne in tako jih je tudi treba jemati. Zato so v Globasnici pravočasno poskrbeli za podmladek, za mlajšo skupino, ki bo nadaljevala tradicijo starejše.

V svoj program so mladi plesalci uvrstili poleg gorenjskih plesov, ki jih je pretežno plesala starejša skupina, se plese s Koroško, ki sta jih zapisala še Tončka in France Marolt. Te plese jih prav tako uči Lenka Kriščelj.

Seveda folklora ni edina dejavnost, s katero se ukvarja Slovensko kulturno društvo Globasnica. V pogovoru z novim predsednikom Mirkom Smrečnikom (do sedaj je društvo dolga leta uspešno vodil Luka Hudl) smo izvedeli, da se bo društvo poleg običajnih »klasičnih« oblik kulturnega dela, kot so pevski zbori,

dramska dejavnost, knjižnica, ukvarja tudi z nekaterimi novimi oblikami. Tako imajo v programu izobraževanje odraslih in takozvano »življensko pomoč«. V okviru društva bodo namreč poskušali reševati cisto konkretno življenske probleme. (n. pr.: vzgoja otrok, mladostne težave itd.) Posebno področje dela pa predstavlja slovenski jezik. Organizirali bodo tečaje pod naslovom slovenščina za Slovence. Pravijo, da s predavatelji ne bodo imeli težav, da imajo dovolj prosvetnih delavcev.

Poseben problem predstavlja knjižnica. Starejših ljudi, ki so bili do sedaj glavni odjemalci knig, je vedno manj, mladi pa ne berejo slovenskih knig. Treba jih bo še motivirati.

Slovensko kulturno društvo Globasnica, ki ima približno 180 aktivnih (neformalnih) članov, pokriva področje občine Globasnica, pod katero spadajo še naslednje vasi in zaselki: Malo vas, Štěben, Večna vas, Podjuna, Strpna vas, Podgora in Slovenske.

Društvo ima zelo pomembno in odgovorno poslanstvo, razvijanje in ohranjanje slovenske identitete. Predsednik Mirko je realist. Pravi, da bi bil srečen, če bodo vsaj polovica zastavljenega programa uresničili, zlasti še, ker bodo letos večino moči porabili za gradnjo novih poslovnih prostorov kmetijske zadruge.

Našim zamejskim rojakom seveda veliko pomenijo stiki z matičnim narodom, posebno s kulturnimi društvami v Sloveniji. Z uvedbo »depozita« na mejah je število obiskov na Koroškem občutno padlo, vendar za tiste kulturne delavce, ki so sodelovali s koroškimi Slovenci že pred uvedbo depozita, praktično ni nobenih ovir, saj ima Zveza kulturnih organizacij Slovenije, ki je pristojna za izdajo dovoljenj za potovanje brez depozita, veliko razumevanja za to. Tako je tudi prav!

M. K.

S knjižne police

Dve leksikalni novosti

Verjetno so marsikomu poznana prizadevanja Cankarjeve založbe, ki jih le-ta med drugim udejanja tudi v nizu malih leksikonov. Dosej je izšlo že enajst zvezkov seveda z različnimi pojmovnimi območji, minuli teden pa nam je založba predstavila še dve novosti: leksikon Okolje ter leksikon Slovenska književnost.

O prvem velja zapisati, da je deloma sestavljen po podobni publikaciji, ki so jo izdali pri nemški založbi Herder. Seveda je prilagojen razmeram našega okolja, kar pomeni, da ob integralnih izhodiščih nemškega originala najdemo tudi podatke, ki upoštevajo naše družbenoekonomske vidike za zaščito okolja, kot so uveljavljeni pri nas.

Leksikon ima 275 strani, na katereh je obdelanih skoraj dva tisoč gesel. Opremljen je z več kot tristo ilustracijami, diagrami in različnimi preglednicami. Strokovna ureditev je delo Avguština Laha, zapisem pa naj še, da je izdaja pomembna tudi zaradi uvajanja domačega izrazovnega s tega področja.

Druga novost, leksikon Slovenska književnost, je izdaja, ki smo jo pričakovali že dolgo in težko. Obravnavata prek tisoč, za slovensko

literaturo in literarno zgodovino pomembnih imen. Leksikon sta uredila Janko Kos in Ksenija Dolinar, pri realizaciji njegove vsebinske zamisli pa je sodelovalo šestnajst avtorjev, ki so razmeroma vestno opravili svoje delo. Pri natančnejšemu pregledu se namreč izkaže, da je tu in tam izpadel še kdo, ki bi ga bilo potrebno uvrstiti v leksikon.

Klub tem pa gre za razmeroma pionirsko delo v slovenskem založništvu, saj, kot je bilo poudarjeno v celoti doma, brez tujih vzorcev. V leksikonu so našle enakovredno mesto tudi mladinske literature, anonimna dela, rokopisi, cehovske knjige in podobni avtorski zapis, kar pravzaprav najdemo prvič v eni sami publikaciji.

Leksikon ima tako izredno široko uporabno vrednost, kar se dodatno povečuje pomen te izdaje. Nekoliko morda moti le visoka cena (490 dinarjev) izsel je v visoki nakladi dvajset tisoč izvodov.

Omenimo naj še, da pri Cankarjevi založbi že pripravljajo podobna literarna leksikona; prva kani zajeti književnosti jugoslovenskih narodov in narodnosti, drugi pa svetovno književnost.

Boris Bogataj

Ubrana pesem kranjskih zborov

Na občinski reviji pevskih zborov jutri in prihodnjo soboto sodeluje 17 zborov kranjske občine — Obsežen repertoar od klasičnih do sodobnih pesmi

Kranj — Zveza kulturnih organizacij iz Kranja, priejava jutri, 19. februarja, in prihodnjo soboto, 26. februarja, tradicionalno občinsko revijo pevskih zborov. Jutrišnji koncertni večer bo v dvorani DPD Svoboda v Predosljah, prihodnjo soboto pa se bodo zbori zbrali v osnovni šoli Davorina Jenka v Cerkljah. Prireditev so kranjski kulturniki namenili počastiti slovenskega kulturnega praznika in obeležiti 40. obletnice AVNOJ.

Jutri se bo občinstvu predstavilo devet zborov. Revijo bo otvoril domači zbor DU Predoslje, ki mu dirigira Vencelj Sedej. Nato bo pesem povzel moški pevski zbor DPD Svoboda iz Stražišča z zborovodjem Ludvikom Česnom. Nastopili bodo še: Moški pevski zbor KUD Triglav iz Duplj, Moški pevski zbor društva upokojencev iz Kranja, Ženski vokalni orkester Moss-Tomo Zupan Kranj, katerega umetniški vodja je Marinka Mihelič, Moški pevski zbor KUD Bela, Moški pevski zbor Obrtnik iz Kranja, Moški zbor Tugo Vidmar Kranj in Mešani pevski zbor KUD Valentin Kokalj z Visokega.

Prihodnjo soboto pa se bodo v Cerkljah predstavili: Glasbeno društvo Orfej iz Kranja, Mešani pevski zbor Svoboda Primskovo, Vokalni orkester Kranj, Oktet Vigred Predoslje, Mešani pevski zbor Iskra Kranj, Nonet Sava Kranj, Akademski pevski zbor France Prešeren iz Kranja, revijo pa bo sklenil Moški pevski zbor Davorin Jenko iz Cerkelj.

Zbori bodo predstavili pretežno zborovsko glasbo domačih mojstrov od Jakoba Petelin Gallusa do sodobne zborovske ustvarjalnosti, ljudske pesmi in najnovejših priedrb. Nekateri zbori so posebej za ta koncert naštudirali skladbe, ki doslej še niso bile predvajane javnosti. Jutri bomo lahko v Predosljah slišali dve noviteti. Moški pevski zbor KUD Bela bo zapel pesem Alojza Ajdiča »Orinoko« na besedilo latinskoameriškega pesnika Pabla Nerude. Mešani pevski zbor Valentijn Kokalj z Visokega pa bo izvedel pesem »Mati govori otroku«, za katere je glasbo prispeval Radovan Gobec, besedilo pa slovenski pisatelj Ksaver Meško. Prihodnjo soboto pa bo Glasbeno društvo Orfej iz Kranja prvakrat zapelo priedbo koledniške pesmi iz Železnikov »Hišen voča«. Pesem je priredil Janez Močnik.

Obiskovalcem obeh koncertnih večerov (oba se bosta zacetela ob 19. uri) z 11 nastopajočimi zbori in več kot 40 pesmimi (vsak zbor se predstavi s tremi skladbami) se obeta resnično kakovosten glasbeni večer, saj nastopajo že uveljavljeni zbori. Tudi izbor pesmi, ki posega v obsežen repertoar domače zborovske literature, obeta obilo umetniškega užitka.

MEJNO FE
D. Z.

Filmsko gledališče

Po 20. februarju se v kino dvoranah v Kranju, Kamniku, Tržiču in na Jesenicah začenja spomladanski ciklus filmskega gledališča, ki vsebuje osem kvalitetnih del — Prva predstava za mladinski, druga za odrasli abonma — Cena 150 oziroma 200 dinarjev, zraven pa še katalog z ocenami filmov za boljše razumevanje

Kranj — Kino podjetje iz Kranja skupaj s kulturnima skupnostima kranjske in jeseniške občine pripravlja spomladanski ciklus filmskega gledališča, v katerem je osm preznanih del sedme umetnosti. Spred je izbral filmski svet pri kulturni skupnosti Kranj.

Tako se bodo v osmih tednih zvrstili: poljska drama Brez omrtvičenja režiserja Andrzeja Wayde, avstralski akcijski film Pobesneli Makrs režiserja Georga Millerja, ameriška psihološka drama Equus — Slep konji režiserja Sidneya Lumeta, angleški glasbeni film The Clash avtorjev Jacka Gazana in Davida Mingaua, ameriška komedija Vsi smo bili hipiji Paula Mazurskega, nemška vojna drama Lili Marleen režiserja Reinerja W. Fassbinderja, slovenski film Rdeči boogie ali kaj ti je deklica režiserja Karpa Godine ter italijanska drama Mesto žensk slavnega Federica Fellini.

Filmsko gledališče bo za mladinski in odrasli abonma v štirih dvoranah Kino podjetja po Gorenjski in sicer v kranjskem kinu Center od 24. februarja do 14. aprila vsak četrtek ob 18. in 20. uri, v kinu Dom v Kamniku od 23. februarja do 13. aprila vsako sredo ob 18. in 20. uri, v kinu Tržič ob 21. februarja do 11. aprila vsak pondeljek ob 17. in 19. uri in v kinu Radio na Jesenicah od 25. februarja do 15. aprila vsak petek ob 17. in 19. uri.

Gledališče je vsekakor pomembno pomagalo pri vzgoji filmskih gledalcev.

Zato bodo prireditelji ob nakupu vstopnic ponudili tudi filmski katalog z ocenami slovenskih filmskih kritikov, ki bodo gledalcem pomagale filmu bolje razumeti.

Abonirajte za vseh osem filmov, ki jih je že moč dobiti, so zaradi sofinanciranja obeh kulturnih skupnosti izredno poceni: mladinski stane 150, odrasli pa 200 dinarjev.

H. J.



Prispevki nižji, referendumski program neokrnjen

V škofjeloški občini so pri zadnjih dveh izplačilih osebnih dohodkov delavci prispevali za družbene dejavnosti največ v Sloveniji, nasprotno pa je gospodarstvo po obremenitvi v ta namen da leč zadaj — Prispevno stopnjo bo treba znižati, znotraj samoupravnih interesnih skupnosti pa sredstva preporedeliti tako, da bo referendumski program ostal neokrnjen.

Škofja Loka — Prispevne stopnje za samoupravne interesne skupnosti se morajo znižati, vendar je treba narediti preporedelitev sredstev znotraj samoupravnih interesnih skupnosti, da bodo sredstva za uresničevanje referendumskoga programa ostale neokrnjena, so sklenili na zadnji seji občinskega komiteja ZKS Škofja Loka. Prispevki iz bruto osebnih dohodkov, ki so najvišji v Sloveniji, so namreč pri zadnjih dveh izplačilih osebnih dohodkov v škofjeloški občini povzročili precej nezadovoljstva med delavci, ki so se z večjimi izdatki za skupno porabo praktično seznanili šele, ko so dobili januarske plačilne kuverte. S tem so se člani komiteja pridružili mnenju predsedstva občinske konference SZDL, ki je menilo, da morajo samoupravne interesne skupnosti še enkrat pretresti svoje finančne programe in jih uskladiti tako, da prispevne stopnje iz bruto osebnih dohodkov zanje nikakor ne bodo višje kot v drugih gorenjskih občinah, razen da tisti del, ki je vezan na referendumski program. Nove prispevne stopnje morajo biti uveljavljene do konca marca.

Drugo vprašanje, ki je precej razburjalo duhove je, kako to, da je bil odlok o višini prispevnih stopenj sprejet in objavljen prej, kot so v delovnih in temeljnih organizacijah sprejeli anekse k samoupravnim sporazumom SIS, oziroma preden so bili sprejeti letošnji ovrednoteni programi posameznih interesnih skupnosti, na podlagi katerih se izračunavajo prispevne stopnje. In kako, da delavci niso bili seznanjeni s predlogi višjih obveznosti.

Na to, da je bilo gradivo oziroma aneksi pripravljeni prepozno, so vplivale predvsem menjave predpisov in izdelave različnih možnosti financiranja referendumskoga programa. Vendar pa so bili osnutki pravočasno v javni razpravi. Ker pa se aneksi lahko sprejemajo po spre-

jemu resolucije, se je postopek zavlekel v novo leto in v razprave ob zaključnih računih, so bile začasne stopnje objavljene prej. Povedati je treba, da so spremenjeni plani samoupravnih interesnih skupnosti tudi sestavni del novosprejetega družbenega plana 1983—85 in občinske resolucije za letos. Oba dokumenta sta bila sprejeta na zborih občinske skupščine.

To pomeni, da višje prispevne stopnje ne bi smele biti presenečenje, temveč nekaj, za kar so se delovni ljudje, prek razvijanega delegatskega sistema, že odločili. Žal pa se je ob tem primeru pokazala neučinkovitost delegatskega sistema, ko delegatska baza praktično ni bila seznanjena, o čem je odločal delegat. Najbrž pa tudi delegat ni vedel, da je s tem, ko je dvignil roko za resolucijo oziroma družbeni plan, dal soglasje za izračun sedanjih prispevne stopnje. Tudi postopek sprejemanja aneksov poteka preveč formalno, saj se niti eden od izvajalcev, niti en šolnik, kulturnik, športnik ali vodja vrtca ali predsednik skupščine ni potrudil v delovne kolektive in predstavil program svoje interesne skupnosti v praktičnem smislu. Izvajalci so se enostavno navadili, da jim plačo zagotavlja prispevna stopnja in se niti ne potrudijo več, da bi program, ki ga je pripravila strokovna služba SIS, primerno predstavili uporabnikom.

Sedanje visoke prispevne stopnje, ki so prve tri meseca vedno začasne, so se v primerjavi z decembrom povečale za 4,238 odstotka od bruto osebnih dohodkov. Decembrska prispevna stopnja je bila pod povprečjem leta 1982 za 0,87 odstotka in to je prvi del zvišanja. Na republiški ravni so se iz istega vzroka prispevne stopnje januarja povečale za 0,28 odstotka. Zaradi uresničevanja referendumskoga programa se je prispevna stopnja dvignila še za 1,50 odstotka in zaradi povečanega prispev-

Gradnja stanovanj tudi gospodarski element

Medobčinski svet SZDL za Gorenjsko je na posvetu razpravljal o uresničevanju zakona o stanovanjskem gospodarstvu

Jesenice — Pri uresničevanju zakona o stanovanjskem gospodarstvu in krepitvi samoupravne organizirnosti ter odnosov na tem področju ne smemo pozabiti, da je gradnja stanovanj tudi pomemben gospodarski element, je na posvetu, ki ga je pripravil medobčinski svet SZDL za Gorenjsko, med drugim opozorila Marija Zupančič-Višar. Izgradnja enega stanovanja namreč danes zaposli povprečno tri delavce. Tudi zato v bankah ne bi smeli imeti pretirane restriktivne politike do tega vprašanja. Res je, da imajo prednost energija, hrana in izvoz. Vendar gradnje stanovanj ne bi smeli uvrščati na sam rep prednostne liste. Nenazadnje velja, da so tudi banke odgovorne, da bomo v Sloveniji do 1985. leta uresničili začrtani cilj in zgradili 58.000 stanovanj.

V razpravi so bile večkrat glede doseganja tega cilja poudarjene tri naloge. Če ne bo šlo drugače, bo treba tudi popraviti sedanji zakon o gradnji objektov. Le-ta je namreč, vsaj kar zadeva stanovanjsko gradnjo, dokaj nespodbuden. Drugo vprašanje je, kolikšen del nacionalnega dohodka bomo v prihodnje sposobi namenjati za stanovanjsko gradnjo in tako uresničiti začrtani cilj. Dogovorjena sredstva namreč ne sledijo več cenam. Tako na primer v jeseniški Železarni ugotavljajo, da s sedanjem stopnjo prispevka zaradi naraščanja cen vsako leto lahko zgradijo okrog 10 stanovanj manj, kot so načrtovali na začetku srednjoročnega plana. In tretje vprašanje je zakon o varstvu kmetijskih zemljišč. Kaže, da lahko marsikje prekriža uresničevanje začrtanih programov, kot na primer v škofjeloški občini, ko v Žireh in Železnikih moreno začeti gradnje, čeprav imajo denar.

Razen ugotovitve, da je socialistična zveza kot frontna organizacija z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami odgovorna za uresničevanje takšnih odnosov v samem sistemu, so se na posvetu dogovorili za dve konkretni nalogi. Služba družbenega knjigovodstva in Ljubljanska banka — Temeljna banka Gorenjske naj se na Gorenjskem konkretno dogovorita o politiki gradnje stanovanj kot pomembnem gospodarskem elementu. Skupščina gorenjskih občin pa naj oceni, kaj vse prinaša s seboj sprejeti zakon o varstvu kmetijskih zemljišč. Celotno problematiko je treba obravnavati tudi v koordinacijskih odborih socialistične zveze in v osnovnih organizacijah sindikata.

Velike težave, ki so povezane z

ka za invalidsko-pokojninsko zavarovanje in starostno zavarovanje kmetov, ki se zbira na ravnem republike, je prispevna stopnja večja še za 1,788 odstotka. Če pa k temu pristojemo še 0,40 odstotno povečan republiški davek iz bruto osebnega dohodka, se je prispevna stopnja iz tega naslova povečala januarja v primerjavi z decembrom kar za 5,038 odstotka. Ker pa se odstotki odstevajo navzdol, je v neto znesku še za odstotek ali dva več.

Skupna prispevna stopnja iz bruto osebnega dohodka je torej v škofjeloški občini 31,568 dinarjev, kar je največ v Sloveniji, brez investicij, za katere se namenja 2,2 odstotka združenega denarja pa se Škofja Loka uvršča na 16. mesto med slovenskimi občinami. Po obremenitvah delovnih organizacij pa je z 10,70 odstotka po merilu bruto osebnih dohodkov še na 49. mestu v občini. To pomeni, da so v škofjeloški občini za potrebe družbenih dejavnosti bolj obremenili delavce in manj delovne organizacije.

Tako visoka prispevna stopnja oziroma tako visoki stroški v primerjavi z bruto osebnimi dohodki so v škofjeloški občini posledica dolgoletnega zaostajanja razvoja družbenih dejavnosti za razvojem industrije, ki je povzročila izredno hitro doseljevanje prebivalstva, hkrati se je delež osebnih dohodkov v družbenem proizvodu začel zaostajati. Vendar imajo najbrž podobna razmerja tudi druge gorenjske občine. Prav gotovo pa dejavnost podpira policičnost razvoja, saj je v škofjeloški dva do trikrat več podružničnih šol, dve tretjini otrok je vozačev in podobno. Zato so tudi opredelili v srednjeročnem planu hitrejši razvoj družbenih dejavnosti, vendar pa vse kaže, da ni pravi trenutek, da bi zamudeno prav sedaj nadoknadiли.

L. Bogataj

Slabše obdelana zemljišča v kranjski občini

Malomarnost ni glavni razlog

Kranj — 18. člen zakona o kmetijskih zemljiščih predvideva, da lahko kmetijska zemljišča skupnost za pet let prevzame v upravljanje neobdelane in slab obdelane površine. V kranjski občini doslej pa tem ukrepu niso posegli. Z njim pa so natančno seznanili sedem kmetov iz Kokre, z Jezerskega, iz Stiške vasi, z Viševce in iz Cerkelj, ki imajo 26 hektarov slab obdelanega zemljišča — šest hektarov v nižinem območju in dvajset v hribovskem in višinskem svetu.

Kmetijski negodujejo, ko jih sprašujemo o obdelanosti in izkoristenosti kmetijskih površin, češ, »na Gorenjskem teh problemov nima«. Res je, da smo tako v družbenem kot zasebnem sektorju gorenjskega kmetijstva dosegli velik napredok pri izrabi kmetijskih površin, morda celo največjega v Sloveniji. To dokazujejo tudi hektarski donosi in odkup pridelkov. Res je tudi, da ni neobdelanih površin v primerov, da tudi enkrat letno ne bi z njih pospravili pridelka.

Mar to pomeni, da je obdelanost prav vsakega arha in hektara dosegla takšno stopnjo, da z njih ne bi mogli iztržiti še znatno več? Je številka 26 hektarov slab obdelanih in izkoristenih kmetijskih zemljišč v kranjski občini povsem umestna? Verjetno ne, če natančno upoštevamo merila zvezne kmetijskih zemljišč skupnosti Slovenije in republiška navodila o tem, kdaj se šteje, da obdelovalec ravna kot dober gospodar. Ta med drugim navajajo, da je zemlja slab obdelana, če si pridelki nižji kot so na družbenih posestvih in usmerjenih kmetijah stega področja.

Ko so predstavniki inšpekcijskih služb na Gorenjsko, kranjske kmetijske zemljišča skupnosti in pospeševalne službe Gorenjske kmetijske zadruge lani avgusta in septembra pregledovali obdelanost zemlje na 45. večinoma hribovskih kmetijah, so izločili sedem primerov, kjer niso našli pravih vzrokov za slabšo obdelanost površin. Pri vseh ostalih pa se pojavlja eden ali več naslednjih razlogov:

- Obdelovalne površine so strme in neprimerne za strojno obdelovanje, zato tudi ni zanimanja, da bi ostali kmetij iz vasi ali okolice zemljišča zakupili. Površine so prepucene zaraščanju.

- Gospodarska poslopja in stanovanjske hiše so stare in slab vzdrževane, kmetijske mehanizacije je malo ali je skoraj ni.

- Na teh kmetijah živijo stari ljudje, ki niso več sposobni opravljati kmetijskih opravil.

- Nerešeno je vprašanje naslednikov. Zapuščinske razprave trajo leto ali celo dve. V tem času delo na kmetiji miruje, kar se odvija tudi na obdelanosti zemljišč.

Do podobnih sklepov so priveli tudi pogovori v krajevnih skupinah Cerklje, Grad, Šenturška gora, Jezersko, Kokra, Preddvor, Predosje, Podllica in Jošt. Malomarnost v večini primerov ni glavni razlog za slabšo obdelanost in izrabo kmetijskega zemljišča, temveč očitne obdelovalne razmere in nakopičeni socialni problemi.

C. Zaplotnik

Dolžnikom je odklenkalo

Od letos veljajo 25-odstotne zamudne obresti za večino davčnih obveznosti — Davčni izvršitelji — Nič več pisemnih opominov

Jesenice — Vsi smo več ali manj davkoplačevalci in so nam dobro znane razne davčne obveznosti, ki nam prihajajo na dom v belih ali modrih kuvertah. Prav nič jih, kajpak, nismo veseli, še posebej ne tistih, ki dvakrat prečrteane ali kako drugače nenavadno označene dajo slutti, da nas z občinske davkarije zdaj že resno opazarajo, da moramo poravnati obveznosti.

In letos naprej jih bomo — posebno še obrtniki — še manj veselo sprejemali, kajti po družbenem dogovoru velja, da mora doseči izterjava davčnih obveznosti v posameznih občinah okoli 95 odstotkov, kar je, če natanko premislimo, skoraj skrajni »domet« izterjave, kajti ob sedanjem ekonomskem položaju in ob enaki kadrovski zasedbi na davčnih službah ter ob izjemno težki izterjavi dolgov od ostarelih in socialno slabih kmetov, ki jih imamo na Gorenjskem vedno več, zato je popolna izterjava neuresničljiva.

Da se dolžnikom obeta kaj slabčasi, govore najnovejše obrestne mere, kajti zamudne obresti za večino obveznosti za vse vrste davkov so se od 12 odstotkov povečale na kar 25 odstotkov, zamudnikom na prometni davek pa bodo prišteli kar 36-odstotne obresti. Precejske akontacijske zneske obrtnikov lahko torej v 95 odstotkih zamudne obresti dokaj visoko bremenijo in zato je se sploh ne splačati odlašati s plačilom davčnih obveznosti.

Ob tej široki družbeni in zakonsko opredeljeni akciji je pričakovati, da bodo obotavljinim davčnim zavezancem bolj trdo stopili na prste davčnega izvršitelja ali po starem rubeži. Posamezni, kajti zamudne obresti za večino obveznosti za vse vrste davkov so se od 12 odstotkov povečale na kar 25 odstotkov, zamudnikom na prometni davek pa bodo prišteli kar 36-odstotne obresti. Precejske akontacijske zneske obrtnikov lahko torej v 95 odstotkih zamudne obresti dokaj visoko bremenijo in zato je se sploh ne splačati odlašati s plačilom davčnih obveznosti.

Razumljivo je, da je najpogosteja oblika izterjave. Sledi prisilna izterjava premičnega premoženja, odvzem takih premičnin, kot so avto, televizija, nakar bodo trmastni dolžniki lahko tudi ob dragocenosti, kot so nakit, umetnine in takšo dalje. Primeri, kajti se lahko poseže v nepremičnine, kot so hiša, zemlja, so z zakonom točno opredeljeni.

no, nam je še nekako razumljivo, saj smo izkoristili neko dobrino, pri daveki pa je le-ta vsaj v prvem hipu neotipljiva.

PISEMNIH OPOMINOV NI VEČ

Davkarijo ali davčne uprave smo preimenovali v uprave za družbeni prihodki, ker na davčnih službah ne pobirajo le davkov, temveč tudi vse več prispevkov za interesne skupnosti, osebne dohodek in dohodek, članarine, solidarnostne prispevke in tako dalje, pogodbeno seveda. Teh prispevkov je vedno več, zato je izterjava v 95 odstotkih za jesenško občino ob enaki kadrovski zasedbi nadvse ugodna, saj imajo dela čez glavo.

Zanimalo pa nas je, kakšno je delo davčnega izvršitelja ali rubežnika, kajti zamudne obresti za večino obveznosti za vse vrste davkov so se od 12 odstotkov povečale na kar 25 odstotkov, zamudnikom na prometni davek pa bodo prišteli kar 36-odstotne obresti. Precejske akontacijske zneske obrtnikov lahko torej v 95 odstotkih zamudne obresti dokaj visoko bremenijo in zato je se sploh ne splačati odlašati s plačilom davčnih obveznosti.

Razumljivo je, da je najpogosteja oblika izterjave. Sledi prisilna izterjava premičnega premoženja, odvzem takih premičnin, kot so avto, televizija, nakar bodo trmastni dolžniki lahko tudi ob dragocenosti, kot so nakit, umetnine in takšo dalje. Primeri, kajti se lahko poseže v nepremičnine, kot so hiša, zemlja, so z zakonom točno opredeljeni.

V jeseniški občini so imeli osem obrtnikov, ki jih je moral skrati davčni izterjavec. Vse so strečno iztekel, nekateri so platio drugim niso imeli kaj vzeti, nekaj je še v postopku. Do nepriznanih scen ni prihajalo, tistim pa, ki so li dolžni dolgo časa visoke zneske obveznosti načrtovani. V jeseniški občini so nastale ob tem procesu.

V jeseniški občini so imeli osem obrtnikov, ki jih je moral skrati davčni izterjavec. Vse so strečno iztekel, nekateri so platio drugim niso imeli kaj vzeti, nekaj je še v postopku. Do nepriznanih scen ni prihajalo, tistim pa, ki so li dolžni dolgo časa visoke zneske obveznosti načrtovani. Ne zgodilo pa se ravno pogosteni, da dolgove odpisali in tudi se ne več dogajajo, da bi »težke« dolžnike dolgo čakali. Če zasebniku narazpravijo ali zmotno investirajo docela njihova stvar — da mu služba bo odslej odločno terjala obveznosti poravnava. D. Sedl

Popravek

V NEKAJ VRSTAH...

DOBRO DELO GASILCEV

Minulo soboto je bila v osnovni šoli na Blejski Dobravi letna delovna konferenca gasilskega društva Blejska Dobrava. Obisk je bil izredno dober in tudi poročilo o dejavnosti zelo kritično. Še posebej so pohvalili delo pionirske desetine, ki je imela lani zelo dobre rezultate. Na konferenci so se dogovorili za skupno akcijo z gasilskim društvom Koroška Bela pri delu krožka mladi gasilci pri osnovni šoli Karavanskih kurirjev NOB na Koroški Beli.

E. Zagar

MESA V MESNICAH NI

Javornik — Minuli teden je bila na Javorniku prva seja novozivljenega potrošniškega sveta pri krajevni skupnosti Edo Giorgioni Javornik-Koroška Bela. Predsednik krajevne konference SZDL je skupščini in delegatom predlagal 15-članski svet potrošnikov, ki je ustavljen tako, da upošteva tudi teritorialno razporeditev po naseljih in vaseh. Najprej so ocenili delo prejšnjega sveta, nato pa so razpravljali o programskih zasnovah novega.

Do prihodnje seje bodo uskladili program sveta konference sveta potrošnikov z navodili konference sveta potrošnikov pri občinski konferenci SZDL Jesenice. V sklepnom delu pa so zelo kritično obravnavali preskrbo potrošnikov z mesom in mesnimi izdelki in bodo zato posredovali pri temeljni organizaciji Klavnic Jesenice zato, da bi se preskrba izboljšala.

E. Zagar

ZDAJ VENDARLE POSTAJA NA BELI

Javornik — Na zadnji seji komisije z gospodarska vprašanja krajevni skupnosti Javornik-Koroška Bela so obravnavali letni program komunalnih del za letos. Plan komunalnih del je razdeljen na posamezna naselja in vasi v krajevni skupnosti in zajema tudi varstvo okolja.

Letni plan komunalnih del bodo predložili najprej svetu krajevne skupnosti v razpravo, nato pa se skupščini samoupravne komunalne skupnosti občine Jesenice. V letnem programu komunalnih del je zajeto morebitno asfaltiranje preostalih cest na Beli in na Javorniku, vendar ob ustreznih sodelovanjih kranjanov. Prav tako naj bi uredili nekaj blokov na Beli, na katerih so postavili javne telefonske govornilice ter uredili avtobusna postajališča na Potokih in na Koroški Beli. Posebno pozornost bodo namenili problemom, ki so v Javorniškem potoku, na Potokih in v naselju Straža ter na Tomšičevi, kjer bo treba ustrezeno urediti dostop na magistralno cesto.

E. Zagar

GASILSKI JUBILANTJE

Kranj — Visoke jubileje obstoja bodo letos praznovala nekatera gorenjska gasilska društva, med njimi društvo Radovljica in Tržič. 100. obletnico delovanja. 90 let do stara društva Mojstrana, senice in Kropa, 60 let pa društva Voklo, Kovor in Krize. 40. obletnico delovanja bodo praznili gasilci tekstilne tovarne Medode, 30. obletnico pa gasilci Homaža, Ibjija, Jošta in tržiškega kraja.

Letos pa se bodo slovenski gasilci prav tako začeli pripravljati na 10. jubilejni kongres svoje organizacije.

I. Petrič

Našli mrtvo

Škofova Loka — Na pustni torek so vsi domači z Grajske poti 1 v Škofov Loko odšli na pustovanje, le 19-letno Marijo Pipan, več let prisilenjo na posteljo, so pustili do doma.

Ko so se zjutraj vračali, so zavali dim. V sobi so našli Pipanova morto ob zgoreli postelji. Sklepajo, da je pokojna prevrnila nočno svečko, ki je povzročila požar. Ta se je razširil, ker je primanjkoval zraka, sirl pa se je dim, zaradi česar je ženska zadušila.

GORENJSKI KRAJI IN LJUDJE

NAŠE KRAJEVNE SKUPNOSTI

Ceste in igrišča

V krajevni skupnosti bodo zgradili igrišče v Kamnku na Zgornji Beli in otroška igrišča ob vrtni, asfaltirali cesto do Sirca v Hrašah in več krajevnih poti ob družbenem domu, popravili dva mostova in skupaj s krajevno skupnostjo Preddvor uredili pokopalnišče in mostiček ob osnovni šoli.

Zgornja Bela — V minulem desetletju so v krajevni skupnosti Bela — na Zgornji, Srednji, Spodnji Beli, v Bašju in Hrašah — s prostovoljnimi delom, pomočjo družbenih skupnosti in s samoprispevkom ter pod vodstvom neumornega Tona Robleka rešili vse pomembnejše krajevne probleme. Zgradili so družbeni dom na Zgornji Beli, v katerem so poleg prostorov za društveno in družbenopolitično dejavnost našli mesto tudi knjižnica, samoposredna trgovina, zbiralnica mleka in skladnišče kmetijskega materiala. Stari družbeni dom so krajanji preuredili v otroški vrtec, ki povsem zadostuje sedanjam potrebam. Asfaltno preveliko so dobro domala vse krajevne poti, postavljena je bila javna razsvetljiva, obnovili in razširili so več mostov, uredili velik del kanalizacije in po vseh je zabrnzel telefon. Ob skupnih akcijah in ciljih se je okreplile tudi krajevna samouprava. Njeni temelji so vaški odbori, v katerih se povsem uresničuje načelo neposrednega izražanja in usklajevanja predlogov in mnenj.

»V minulem obdobju so kraji pod Storžičem dobili vse najbolj potrebne objekte,« pravi sedanji predsednik sveta krajevne skupnosti Franc Finžgar. »To pa ne pomeni, da zdaj v skupnosti nimamo črnih točk in da ostajamo brez načrtov. Nasprotno — potreb za izboljšanje družbenega standarda kranjanov je še veliko. V vseh je bilo doslej slabo poskrbljeno za rekreacijo kranjanov. Predvidevamo, da bi v Kamnku na Zgornji Beli uredili nogometno igrišče, ki bi ga bilo mogoče zaradi bližine vode pozimi uporabiti tudi za drsalnice. Za najmlajše moramo ob vrtni Črček.

zgraditi otroška igrišča in obenem regulirati bližnji potok, ki ob neurjih poplavlja. Nerešeno ostaja vprašanje Lombardetove hiše. Krajanji bodo morali na zborih vaščanov odločiti o njeni usodi. Precej dela nas čaka pri komunalni ureditvi krajev. Po naših načrtih naj bi že spomladi asfaltirali cesto do središča Hraš do oddaljene Sirčeve kmetije ter položili od Spodnje Bele do Hraš še draga plast asfalta. Dve tretjini potrebnega denarja smo zbrali z zadnjim samoprispevkom, preostalo, upamo, da bomo dobili na natečaju iz občinskih sredstev. Na pomoč kličeta tudi dva mostova na Zgornji Beli, pri transformatorju in v bližini gostilne Bizjak. Asfaltirali naj bi tudi krajevne poti ob družbenem domu. Na zborih vaščanov so krajanji izrazili željo po ponovni razširitvi telefonske omrežje,« govori o načrtih Franc Finžgar.

Skupne probleme rešujeta Predvor in Bela v skupnosti krajevnih skupnosti. Ta oblika sodelovanja in povezovanja se je doslej že večkrat izkazala kot uspešna; na ta način urejata zdaj skupnosti tudi pokopalnišče v Preddvoru. Dve tretjini denarja za njegovo razširitev so zbrali Preddvorčani in tretjino Belani. Novi del pokopalnišča bo spomladi nared. Že ob sedanjih skupnih akcijah pa se skupnosti dogovarjata za nove — za izgradnjo mrljških vežic ter za obnovo mostička ob osnovni šoli, ki ga uporabljajo otroci občine krajev.

Načrtov je torej veliko, denarja zaradi splošnega varčevanja ne največ. Tako kot pred leti se bo tudi v prihodnosti treba opirati na lastne sile in čeprav z upočasnjenimi koraki, utirati pot napredku.

C. Zaplotnik

Lutke so temelj vsakega odra

Osmo leto lutkovne dejavnosti v osnovni šoli Davorina Jenka v Cerkljah — 23-članska lutkovna skupina s »Pekarno Mišmaš« se trenutno pripravlja na gorenjsko tekmovanje lutkarjev — Spodbudna beseda mentorja in lutkovnega animatorja, pedagoga Cirila Mrgoleta



najteže uprizarjati. Igralec mora biti oboje: igralec in lutka, s slednjo se mora istovetiti, če hočemo da je predstava živa, živiljenjska,« pripoveduje Ciril Mrgolet.

»Da bi se igralec, ki vodi lutke, z njo čim bolj identificiral, jo sam izdelal. Na ta način ji vdihne dušo, jo spozna in se z njo sposoprijatelji. Ker so otroške roke še okorne, lutka terja kajpak precej dela. Za miške, ki so jih izdelovali za sedanje lutkovno predstavo, so porabili približno 20 ur. Zahtevnejše lutke nam je izdelala Anja Dolenc, ki nam v tej igri tudi svetuje.«

Cerkljanski lutkarji so lani tekmovali na »Naši besedki«, tako da jim ponedeljkovo tekmovanje ne boognjeni krst. Malce jih je strah, da ne bodo kos ostri konkurenči

Načrti krajevne skupnosti Bela



Manj turistov v Bohinju — V času zimskih počitnic so bili hoteli in zasebne sobe v Bohinju dobro zasedeni. Trenutno pa je v bohinjski dolini manj gostov kot v enakem lanskem obdobju. V Bohinju pogrešajo predvsem tuje turiste, saj je njihov upad v primerjavi z leti nazaj precejšen. Zdaj je domači gost tisti, ki rešuje bohinjski turizem. (cz) — Foto: F. Perdan

VAŠA PISMA

RAZBURJENI PROMETNIK

Kot marsikje drugje smo tudi v škojeloški občini premaknili delovni čas na sedmo uro in kasneje. To sicer ni nič narobe, vendar se pojavijo problemi prevoza z dela in na delo. Tako je bilo tudi 7. februarja. Vsi, ki delamo od 15. ure, smo tako kot vsak dan čakali na avtobus, ki odpelje s Trate ob 15.05, vendar tega avtobusa ni bilo. Zato smo počakali lokalni avtobus, ki odpelje s Trate ob 15.17. Večina delavcev pa ni iz Loke, ampak z obeh dolin, kamor pa avtobusi odpeljejo že ob 15.15 in je lokalni avtobus prepozen. Ko smo ob 15.30 prišli v Škojlo Loko, smo se v prometni pisarni zanimali, zakaj ni bilo avtobusa. Prometnik se je nekam čudno najprej izgovarjal, da on nič ne ve, da bi moral s Trate odpeljati avtobus, nato pa povedal, da je ta avtobus pokvarjen, nato pa se je razburil, nas zmerjal in podil iz pisarne. Ne vem, če je

takšno ravnanje pravilno, če je tak odnos do ljudi pravšnji. T. K., Poljanska dolina

NEPRIČAKOVANA PODRAŽITEV

Zamrznitev cen očitno velja le za nekatere, za druge pa je to le fraza. Med druge očitno sodi tudi ena od blagajničark oziroma pobiralk stanarine v enem od radovljških stanovanjskih naselij. Svoje storitve, oziroma pobiralnino, si je dovolila povisiti kar za 50 odstotkov. Verjetno je sama ocenila, da ji pripada novletna nagrada ali trinajsta plača, ali pa ji je mogoče to dovolila skupnost za cene.

Vprašajoči stanovalec

DEKLETA NA SRAMOTILNEM ODRU

Tako jaz imenujem predstavitev naše ženske reprezentance v alpskem smučanju na televiziji v oddaji Na sedmi stezi. Kot gledalec sem se počutil nelagodno ob »zasliševanju« trojice deklet, ki so nas v tekmovalnih za svetovni pokal tako razčarala, saj niso izpolnila naših pričakovanj, in to celo tista, ki letos ni bila poškodovana, pa ona, ki je imela težave v čevlji itd. Kako so se pred televizijsko kamero počutili dekleta, je bilo jasno povprečemu gledalcu, njihovo pocutje pa so kazali tudi njihovi obrazi in odgovori. Malo drugačen in bolj samozavesten je bil odgovor ene od njih, ko je rekla, da bi se na treningih in tekmovalnih pač trudile delati drugače, če bi jih kdo usmerjal k takšnemu drugačnemu delu. Kljub tej izjavi pa sta direktor naše alpske reprezentance in trener ženski izražala »samo razočaranje in nezadovoljstvo nad nastopi in uspehi naših deklet.«

Pri gledanju te oddaje sem se spomnil besed našega komentatorja ob televizijskem prenosu tekmovanja s Pohorja, ki je dejal, da Avstriji zaradi neuspehov deklet razmišljajo o zamenjavi trenerja.

Ob vsem tem sem samo še bolj prepričan v izjavo reprezentante Bojana Križaja, ki je glasno in jasno dejal, da je pravica in dolžnost tekmovalcev samo tekmovati in prirediti šou, o vsem ostalem pa sodijo in odločajo drugi.

TV prispevek brez dvoma ni prispeval k boljšim uspehom omenjenih reprezentantkin in tudi drugih smučark.

Janez Kunšič
Zasip

Dvakrat, trikrat pomnožen dinar

V krajevnih skupnostih znajo dobro obrniti vsak dinar iz združenih sredstev, pri tem dodajajo še iz svojega žepa, pa tudi s časom in organizacijskim delom ne skoparijo

Kranj — Če dobi en vložen dinar dvakratno ali trikratno vrednost, potem se pač ni treba spraševati, ali je bil denar dodeljen upravičeno ali ne. Tako krajevne skupnosti v kranjski občini v zadnjih letih po sicer zelo strogih kriterijih pridobljena sredstva domala brez izjemne obogatitve s prostovoljnimi delom krajanov, samoprispevk in vsem drugim organizacijskim delom. Nemalokrat so dodeljena sredstva, predvsem tista za komunalne potrebe v krajevnih skupnostih, le osnova, ki jo je treba kasneje nadgraditi še z lastnimi sredstvi in skupnim delom, da ohranimo, uporabljenih za številna pata k upravnim organom ali k izvajalcem, niti ne govorimo. Kljub težavam, ki ob tem nastajajo, v krajevnih skupnostih ne vržejo tako hitro zadeve v kot, vedno iščejo izhod kadar gre za zadeve skupnega pomena. V zadnjem času se najbolj zatika tam, kjer so se odločili napeljati v krajevno skupnost telefone. Če se ni za-

taknilo pri gradbenih dovoljenjih in drugih potrebnih soglasjih, kot na Primskem, v Britofu in Predosljah, se zatakne pri telefonskem kablu ali drugem materialu, ki ga proizvajalci dostavljajo domačemu trgu le v majhnih količinah. Da morajo v krajevnih skupnostih izven mestnega področja sami izkopati temelje za telefonske drogove, prispevati les, plačati visok prispevek, je bilo doslej še dokaj sprememljivo, zbiranje odpadnega bakra v zamenjavo za telefonski kabel pa je povsem nova obveznost, ki naj bi si jo naprili v krajevnih skupnostih, če bi hoteli imeti telefone. Če so v nekaterih oddaljeneh krajevnih skupnostih v kranjski občini že leta govorili o telefonski povezavi z mestom, si bodo ob takšnih zaprekah prav gotovo premisili. To pa so predvsem krajevne skupnosti, kjer je treba po gasilce, veterinarja ali zdravnika precej daleč v dolino.

L. M.

Jezikovno razsodišče (87)

Zimski televizijski spored za dijake

»V tednih zimskih počitnic ima ljubljanska televizija na prvem programu vsak dan od 9. do 16. ure program z naslovom Zimski spored za dijake. Ta program poteka v celoti in dosledno v srbohrvaškem jeziku, oziroma s podnaslovom v tem jeziku hkrati s prvim zagrebškim programom. Šele v sobotah dopoldne pride na vrsto izbor iz tega tedenškega programa s slovenskimi podnaslovi, oziroma izvirni slovenski program. Po vsej priliki gleda med tednom ta program, namenjen deloma tudi predšolskemu otrokom (risanke), veliko naše mladine, saj imajo zdati počitnice in vreme ni ugodno za zimske športe.

Program je vsebinsko dovolj kakovosten in zanimiv, nekatere odaje so naravnost odlične. Odklanjam pa njih posredovanje v neslovenskem jeziku, in sicer iz dveh razlogov.

Prvič, srbohrvaščine v zabavnem, še manj pa izobraževalnem delu tega programa ne morejo s pridom razumeti srednješolci (dijaki), kaj sele osnovnošolci in celo predšolski otroci. V srbohrvaščini je, kot je znano, precej besed, ki za uho zvene enako, a imajo drug pomen kakor v slovenščini. Gre tudi za strokovno izrazje, npr. iz naravoslovja, umetnosti, zgodovine itn., ki ga obvlada le malokateri naš otrok ali mladinec. Tudi naglaševanje besed, intonacija stavka in tempus govora v tem, sicer sorodnem jeziku mu otežujejo uspešno sprotro razumevanje. Za predšolske in v veliki meri tudi osnovnošolske otroke ostaja torej pri tem in takem programu dostopni medij le filmska slika in zasileno povezovanje kadrov s pomočjo lastne domišljije in znanja. Srbohrvaščina torej že kot sredstvo za razumevanje filmov pri mladem, tudi jezikovno se še razvijajočem človeku nikakor ne more nadomestiti slovenščine, kot da potankosti razumljive materinščine.

Druge, ta program z jezikovnega stališča odklanjam, ker je očitno protiustaven. Tu ne more biti nikakršnih izgovorov organizacijske, tehnične, finančne in stabilizacijske narave (prepričan sem, da v tem času nikjer po Jugoslaviji ne vrtijo slovenskih filmov brez podnaslova v svojem jeziku). Boljši bi bil krajši program iz ustreznih slovenskih in slovensko podnaslovnih filmov in tudi takšnih celovečernih igranih mladiških filmov kot pa časovno razšegen program v mladim ljudem premalo razumljivi ali docela nerazumljivi srbohrvaščini. Odločno smo za politično bratstvo in enotnost naših narodov, enako odločno pa zavračamo poskuse in težnje po jugoslovenskem jezikovnem unitarizmu (drugače našega programa ne moremo označiti in ovrednotiti), ker ogražajo jezikovno in kulturno samobitnost Slovencev in ker preveč usodno posegajo v duševni razvoj mladega človeka.«

S tovariskimi pozdravi Joža Mahnič, Ljubljana.

Jezikovno razsodišče se povsem strinja z dopisnikom.
Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

Edo Torkar ● popotna povest



Plovba

Lenka, moja najdražja, pa lika perilo in se iz kuhinje pogovarja z mamo, ki v dnevi nobenih krpja njene volnene dokolenke, da bo lahko šla v hribe in bom potem spet dobil kakšno razglednico z »lepimi pozdravi z Jalovca,« — to je namreč vse, kar dobivam od nje v odgovoru na moje dolge in izčrpne opise življenja na morju in v pristaniščih...

Ko se čez pol ure vrneš s prazno kango v makino, se med vratni zaletiš v kapa in že potem, kako te pogleda, ti je jasno, da si ga nekaj ušpičil: »Petintrideset minut, natanko petintrideset minut te ni bil v makino, sem zanalaš gledal na uro. Pazi se fant, že več takih cvetov si si nabral v zadnjem času, to te utegne draga stat!«

Kaj hočeš — glavo stisneš med ramena in tiho si kot miš. In strašno ti je žal, da si sploh urisel delat. Mar bi zadaj na krmu raztegnil ležalnik in se sončil. Vsaj v nedeljo bi uživil kot gospod, če že vse druge dneve garaš kot ga-jot.

Ljubo: Verjamem, da ti ni dolgčas. In tudi tvojemu konju je že do kraja stemnilo in se je ob boku ladje svetlik fosforecentni plankton v morju, smo mi še kar naprej pili pivo, metali prazne pločevinke v morje, na ves glas prepevali in vpili drug drugemu v uho, da bi preglasili veter, bučanje morja in tuljenje kasetofona. Naj se dnevi na morju še tako množijo, na barki je toliko ljudi s tako različnimi življenjskimi potmi in izkušnjami, da snovi za pogovor nikoli ne zmanjka. O čem se na primer zdaj tako ognjevito prerekata krmar Marko in mornar Ljubo?

Marko: Meni ni nič lepšega kot iti v gozd, kadar sem doma na dopustu. Kaj čes — polj nimamo, travnikov tudi ne, gozda pa kolikor hočeš. Že navsezgodaj zjutraj naženem konja iz hleva, vqmem sekiro, cepin in malico za ves dan s seboj in potem sem do večera v gozdu. Podiran, luščim, klestim, zaprežem konja...

Ljubo: Konja? Pri nas na Gorenjskem imamo za tako delo tovorne žičnice in traktorje.

Marko: Konja, ja, kaj si pa ti misli? Zaprežem konja in vlačim z njim deblo do ceste: gor v breg ga zapodim, pa spet dol z brega. Gor in dol, dol in breg. Konj sope, se peni, se plazi po kolenih v breg, zvleče pa le.

Ljubo: Se ti nič ne smili, uboga žival? Zajak ne kupiš traktorja, takega majhnega za v gozd... Pri nas na Gorenjskem...

Marko: ... Pri vas na Gorenjskem, pri vas na Gorenjskem! Nehaj mi že enkrat s to svojo Gorenjsko! Kaj me briga Gorenjska! Pri vas na Gorenjskem tako, pri nas na Dolenjskem

pa tako, no, pa kaj potlej?! — Torej: opoldne zakurim ogenj pri potoku, skuham klobaso ali pa jo ovrem v ponvi, si narežem sira in kruha, odmašim steklenico, se uležem na mah ali v travo ali v suho listje in uživam; uživam... Povem ti, po cele dnevi sem poleti v gozdu in nič mi ni dolgčas: sekam, klestim, lupim...

Ljubo: Verjamem, da ti ni dolgčas. In tudi tvojemu konju ne, ko se muči in po kolenih plazi, da ti zvleče hlode v breg.

Marko: Pa zakaj ne? Konja je ustvarjen za delo. Ves teden samo leži v štali in žre ovs, zanj pa ne bi delal, ko je treba? Če moram jaz delati vse dni v letu, zakaj pa ne bi on enkrat na teden?

Ljubo: Pri nas na Gorenjskem imamo za spravilo lesa traktorje in žičnice in ne mučimo konj. Jaz bi raje sam vlačil hlode v breg, kot pa da bi gledal ubogo žival, kako se plazi po kolenih in peni.

Marko: Plazi se ja, po kolenih se plazi in tudi peni se, kar šprica iz gobca, tako se peni — zvleče pa le...

Ljubo: In če ne more?

Marko: More, more: In če noče, vzamem gajžlo...

Ljubo: Jaz bi tebe z gajžlo! Vpregel bi te!

Uzdo bi ti dal v gobec v komat za vrat!

Marko: Ha, ha, ha! — Vzamem gajžlo in švrk, švrk čez pleča! Dlaka mu gre dol, kri mu šprica iz beder, jaz pa švrk, švrk!... Ha, ha, ha... hahahaha!

Ljubo: Kako moreš biti tak? Kako moreš tripinčiti živali?

Marko: Povem ti: kri mu šprica iz beder, ha, ha, ha...

V NEKAJ VRSTA...

REDKO OBČINSTVO

KRANJ — Tudi Kranj je dostojno proslavlje spomin pesnika Prešernega. Svečanost v Prešernovem gaju, kjer je pevski zbor s Prešernovim imenom zapel nekaj pesmi, je prevzela zbrane častilce slovenskega naroda. Tudi Iskrin pevski zbor, ki je zapel pred Prešernovo hišo, je z občuteno pesmijo ganil poslušalstvo.

Zal pa je kulturni Slovenec v maloštevilnem občinstvu pogrešal mladino in prosvetne delavce. Upajmo, da bodo prihodnji k srečanosti prišli gimnaziji in učenci strokovnih šol pod vodstvom vzgojiteljev. Veliki Slovenec zaslubi večjo pozornost mladega občinstva.

Slanik

Črtomir Zorec

POMENKI O GORENJSKIH KRAJIH IN LJUDEH NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(82. zapis)

Ko odhajam iz Zagorja, z območja zadnje, najbolj vzhodne občine občinske Gorenjske in se vračam skozi Moravska dolino proti domu, se moram za slovo ustaviti še pri obeležju v spomin padlim borcem na Zeleni travi.

ZELENA TRAVA

Zares poetično krajevno ime, a vendar povezano s trpkim spominom na okupatorjev zločin!

Zelena trava je ime za majhen kraj na hribu severno od železniške proge med Zagorjem in Trbovljami. Na višini 564 nm, torej kar 288 m nad dolino Save. Najbližnji večji kraj je Ravenska vas, od koder je tudi najpripovednejša pot na Zeleno travo, kjer so bili 1. maja 1944 obkoljeni in pobiti partizani.

Med njimi je bila tudi hrabria Vojka, dvaindvajsetletna hčerka šolskega upravitelja Napokova iz Moravč. Pozoren sem postal, ko sem bral o njej pesmi (Cvetka Zagorskega »Pismo« in Slavka Tauferja »Zelena trava«) in poslušal Petra Liparja uglašibite prve od teh.

NE JOČI, MAMA

Soborec Vojkin, pesnik Cvetko Zagorski, ji je napisal v spomin izjemno občuteno pesem »Pismo«, ki jo je že kmalu po osvoboditvi uglašbil Peter Lipar. Melodija je skoraj že ponarodela, tolkokrat je bila izvajana. Peli so jo zbori po vsej Sloveniji ob komemoracijah in ob drugih najslavesnejših prilikah. Zato velja objaviti besedilo »Pisma« tudi v tem zapisu:

*Ne joči, mama!
Saj me rana več ne skeli.
Verjemi mi, še enkrat rada
bi dala za veliko stvar
svojo mlado kri.
Ne joči, mama!
Poglej: iz tisoč oči
iskra, ki sem jo prižgala,
kot kres gori.
Bodi, kar smo mi vsi,
bodi, kar smo mi vti,
in tudi ti stisni pesti!*

Iskal sem v pripovedih njenih sošolk in znank Vojkino človeško podobo, povprašal za njen značaj. Govoril sem z mnogimi vrstnici — od vseh sem slišal enako: kako prijaznej, vedra in ljubezna je bila kot dekle in kako zagnana je bila za našo stvar. Za boj proti okupatorju, kot aktivistka OF. Ne prevelika, bolj čvrsta, zemsko žensko bitje je bila enaindvajsetletna Vojka. Pogovarjal sem se tudi z njeni mamo v Moravčah, ki hčerke edinice ne more prebolejeti.

KOT LEGENDA...

Nisem mogel drugače, da sem že pred petimi leti, ko sem pisal o krajih v Moravški dolini, apeliral na tamkajšnjo borčevsko organizacijo. Pod zaglavjem »Laudamus feminam« (t. j. Hvalimo, častimo žene!) sem tedaj pisal:

Ce je kipar Pelko tako lepo upodobil partizanska junaka Jožeta Klanjska-Vasjo in Milana Janežiča, da njuni bronasti poprsji zares krasijo.

D. Papler

sita moravški spominski park, kjer pa ohranjata junakoma živ spomen med ožjimi rojaki — domačini, zakaj ne bi krajevna Zveza boroščev podobno, za kip Vojke Napokova, legendarne moravške junakinje heroinje? Vsač to naj store Moravči svoji hrabri hčerki v spomin!

Tako sem pisal leta 1977 v jeseni. Ali se je slabo slišalo? Njuna junaška deklica iz Moravč spomina še nima...

ČEZ OBČINSKE MEJE

Z e narava tega nemirnega potoja je tako, da se nikakor more držati ozkih občinskih meja. Hotel sem pa vseki obiskati, si ogledati in pisati skrajnovzhodnih krajih, ki so sodili v okvir zgodovinske Gorenjske. Zato sem se s področjem ljubljanskih občin, ki vključujejo del, kar precejš del stare občine gorenjske deželice, izmenad značilno na ozemlju litajske in zagorske črte. To sem moral pojasniti, ker »glava« rubrike ostala do zaključka zapisov nespremenjena.



Ljubo: Če bi jaz imel konja, bi ga same božjal in konj bi me pri priči ubogal. Konj človeka in že na daleč loči dobrega in slabega. Ko sem bil še otrok, smo živel v Bohinju, sosedov so imeli konja...

Marko: ... Ja, in ti si ga hodil božat, revčil Konj je za delo in ne za božanje. In če ne delat, ga opeljati z gajžlo, pa bo delal. Tudi moram delat, ki sem po božji podobi narečen, zakaj pa ne bi konj, ki je žival in je samo na svetu, da pomaga človeku, da ga nosi in sebi in da mu postori tisto, kar človek ne more postoriti.

Ljubo: Ti si sadist, ti si ena velika sadistična prasica. Tebe bi bilo še v morje škoda vse ribe bi počrkale, če bi te jedile.

Prepir se konča tako, da Ljubo plane Marka, ga pritisne k ograji in se dela kot ga hoče vreči v morje, Marko pa se v smržuiva in civilu: »Au, spusti me, vratil gajžlo! Saj ti si nor! Ti bi me še res vrgel v morje! Ne mine pet minut, ko že oba objeta krovki in se na ves glas dereta: »... Nobena baba me ne mara, kaj me br

ogrejmo se

ČAJ IZ PROVREVE MTE

Ščep poprove mete poparimo, pustimo nekaj časa, precedimo in dodamo poljuben sadni sok (maličev, borovničev itd.).

Namesto čaja iz poprove mete lahko vzamemo tudi ruski ali lipov čaj ali pa čaj iz jabolčnih lupin. Okus poplemenitimo s koščkom cimetove skorjice ali pa tudi z limonino ali pomarančno lupinico.

SUMADINSKI ČAJ

Na osebo računamo pol kozarca žganja in pol kozarca vode ter sladkorja po okusu. Sladkor (vzamemo kocke) polijemo z žganjem ter ga začemo, da se goreč topi in kaplja v lonec, v katerem imamo že mešanico vode in žganja. Ko ves sladkor tako uporabimo, pijačo prekuhamo in jo še vročo serviramo.

GRAMPAMPOLI

Zanj potrebujemo 1 liter dobrega vina, 3 do 5 koščkov sladkorja, rum, 3/4 kg sladkorja, 1/4 do 1/2 šampanjca ali drugega penečega vina.

V porcelanasto skledo denemo vino, raztopimo v njem sladkor in potem držimo nad njim žično mrežico, na katero položimo z rumom prepojene koščke sladkorja drugega za drugim ter jih začigamo, da se tope in kaplja z njih raztopina v vino. Nazadnje prilijemo še šampanjec in grampampoli hitro serviramo. Vino pa lahko po okusu tudi razredčimo z vodo.

GROG PROTI PREHLAJENJU

Za 1 osebo potrebujemo žlico gostega sadnega soka (priporočljiv je bezgov sok), žlica medu, 2 dl vrele vode.

Vse sestavine hitro zmešamo in kolikor mogoče hitro popijemo.

NAVADNI PUNČ

Potrebujemo: 3/4 do 1 kg sladkorja, sok od 3 do 4 limon,

2 1/2 l vrele vode ali precej enega ruskega čaja, 4 do 7 dl ruma ali konjaka.

Vreli vodi ali ruskemu čaju primešamo limonin sok ter sladkorja in ruma po okusu; to naj stoji na robu štedilnika tako dolgo, da se sladkor raztopi, nato serviramo punč v kozarcih. Dovolj ga bo za 10 oseb.

VINSKI PUNČ

Za 10 oseb potrebujemo: 1 kg sladkorja, 1 l vode, sok in lupinico od 4 pomaranč in 2 limon, strok vanilije, 1/4 do 1/2 litra ruma, 1 liter belega in 1 liter črnega vina.

Sladkor polijemo z vodo, pride-nemo vanilijo, sok in lupinico od pomaranč in limon ter vse skupaj prevremo. Nazadnje prilijemo rum in vino, dobro premešamo in serviramo.



ogledalo poveča prostor

Predsobe so navadno ozke, majhne. Če hočemo, da bo predsoba optično povečana, pritrdimo na steno ogledalo, ki naj sega od vrha vrat pa celo od stropa do tal. Ne le večji prostor, tudi igra svetlobe je v takem prostoru lahko zanimiva.

ta mesec na vrtu

Kosmulje in ribez odženejo zelo zgodaj, zato pomladni sadimo jagodje že koncem februarja.

Za sadike jagodjevo, pa naj bodo to grmiči ali stebelne vzgoje, ni treba izkopati velikih sadilnih jam. Celotna slabšem zemljišču zadošča 50x50 cm oziroma okrogla jama s premerom 50 cm. Vedno pa mora biti jama dovolj prostorna, da lahko lepo razprostremo korenine. Če pri sajenju uporabljamo hlevski gnoj, ga ne damo v jamo, temveč ga razgrnemo nad koreninami, najbolje celo po površini zemlje okoli sadike, kjer preprečuje prehitro izsušitev ter pospešuje boljše vprašanje sadike.

Pri malinah enoletno mladje lahko nekoliko skrajšamo proti koncu februarja.

Maline rodijo na kratkih poganjkih, ki odženejo na enoletnih šibah. Včasih vrščki protja čez zimo pomrzajo in je potrebno krajšanje do zdravega lesa. Če so poganjki zdravi in niso preveč obloženi z močnimi brsti, šib ne krajšamo, temveč jih le na vrhu nekoliko upognemo in s tem prisilimo k rasti tudi nižja očesa.

Februarja končamo redčenje in obrezovanje okrasnega grmičevja.

Če želimo, da nam bo živa meja spomladsi dobro odgnala, jo moramo postriči najkasneje do konca februarja. To velja predvsem za žive meje iz ligustra, gloga in gabra. Živo mejo iz forsitive ali japonske kutine pa navadno obrezemo šele tedaj, ko odcvetete, če ne gre seveda za poškodovane ali pomanjkljivo vzdrževane žive meje. Te pa moramo zelo močno pomladiti. Pri tem se ne smemo oziратi na cvetne poganjke. Za zimsko rez živil mej iz listavcev izberemo dneve, ko ne zmrzuje. Če obrezujemo v huden mrazu, lahko nastane škoda, ker so veje toge in se lojmo. Ena ali dve stopnji pod ničlo pa nič nevarnega.

Vsa dan, ko ne zmrzuje, zračimo in pregledujemo uskladiščene gomolje (gladiole, dalije). Gomolje dalij najbolj prizadene, če je v prostoru prevlačen zrak. Če jih imamo na kupu, jih je treba stalno prelagati. Tudi gomolje gladiol moramo pogosto pregledovati, da se na njih ne razvije plesen.

Na okenski polici lahko sejemo v lončke majaron, vrtno krešo, paradižnik, papriko, novoze-

landsko špinatovo in podobno, da bomo doma vzgojili sadike za vrt.

Krešo sejemo vsake 14 dni na novo in posode postavimo na svetlo mesto, kjer je toplota 8 do 10 stopinj.

Za majaron moramo zemljo fino presejati; zemlja mora biti zelo rahla in peščena. Pred setvijo površino z gladkim predmetom, seme pa komaj zaznavno pokrijemo s presejano mivko. Setev pokrijemo s steklom, da se zemlja ne izsuši. Pozneje sadike pikiramo v zaprto gredo.

Zaradi svojega robatega semena novozelandska špinatova zelo težko kralji. Zato jo sejemo v lončke že konec februarja. V vsak lonček vsadimo po tri semena in stalno skrbimo za primerno vlagu. Ko rastline nekajkrat odrastejo, pustimo v vsakem lončku le po eno rastline, druge pa odstranimo. Deset rastlin novozelandske špinatove popolnoma zadošča za potrebe štiričanske družine, ko si poleti vsak teden enkrat zaželi te zelenjadnice – uživamo jo enako kot pravo špinatovo, to je kot svežo ali kuhan solato.

M. Mességué: Narava ima vselej prav

mlečni izdelki

Pravijo, da je mleko odlična hrana za otroke, zato bi moralo biti izmed vseh živil najbolj kraljov. Je pravi zbiralnik strupin, ki jih zaužije krava.

Krava, ki jo krmimo s kemičnimi pripravki ali z antibiotiki, daje zatruljeno mleko. Pasterizacija je prav lepa iznajdba, vendar uniči samo nekatere viruse, ne vseh!

Odkar se je razširilo pasteriziranje, so mnogi pridevalci mleka postali precej brezkrbni in zanemarjajo osnovna pravila higiene. Uporabljajo slabo umite vedra, v katerih plavajo umazani ostanki slame ... Prava reč, saj bo vse pasterizirano!

Tudi gospodinja, uspavana z lepim ovitkom in nalepkom »pasterizirano mleko«, je popolnoma opustila lepo staro navado in mleka več ne prekuha.

Zato ravnajmo z mlekom previdno, predvsem, če je namenjeno otrokom! Mleko je zdrava, polovredna hrana, toda le, če je brezhibno! Sumljivo ali staro mleko raje zavrzimo.

Odrasli se pogostito pritožujejo, da ne prenesejo mleka. Čisto mleko je velikokrat res težko prebavljivo; pomešano s kavo – kot mlečna kava – je čisti strup za jetra! Zato je najbolj, če uživamo mleko v mlečnih jedeh, kremah ali kašah. Mlečni prah, ki ga dajemo dojenčkom že po rojstvu, pomešamo z majhno količino moke, ki olajšuje prebavje. Tako mleko je potem skoraj prav tako dobro kot materino mleko.

Mleko se odlično obnese pri zastrupitvah. Če je otrok zaužil kak strup, mu dajte, medte, ko čakate na zdravnika, piti veliko mleka, ki strup nevtralizira.

Kisloto mleko in jogurt sta dragocena vira mlečnih fermentov. Bolgari, ki dočakajo visoko starost, se imajo za svoje dolgo življenje zahvaliti pravu jogurtu. Uživajo ga vsak dan. Toda tudi pri jogurtu morate biti previdni. Kisline, ki jih vsebuje, utegnejo izzvati razapnenje, če ga uživate preveč. Nezmernost je vselej škodljiva.

Trenutno prodajajo veliko umetno odišavljenih in barvanih mlečnih izdelkov, ki pa jih ne priporočam. Velike količine barvil, ki jih zaužijemo s hrano, utegnejo postati nevarne. Morda je treba tu iskati vzrok za raka? V dvomljivih primerih je bolje, da smo previdni. Zato dajajte svojim otrokom raje jogurt, skuto in preproste posladke, katerim ste sami dodali okus za vanilijo, kakao ali dobro marmelado.

Vir proteinov je tudi sir, zato ga ne kaže zametavati. Svetujem vam, da uživate nefermentirane mehke sire, ki so lažje prebavljivi. Toda pazite, da niso premastni! Vsi tisti, ki morajo paziti na svojo težo ali imajo preveč holeristerina, naj se predočijo ne zadržujejo pred pladnjem s sirom!

Bila sem tatič

Pravzaprav nisem bila pravi tatič, ampak bolj tak, kako bi rekla, navaden strahopeten tatič. To je bilo takrat, ko sem bila še skoraj pol manjša kot zdaj in zelo »alergična« na čokolado. Če sem jo jedla, sem postala pikasta in vse me je srbelo. Zato čokolade nisem smela jesti.

Ampak zgodilo se je, da je očka inel rojstni dan, jaz pa polna usta sliš zaradi čokolade, ki jo je dobila. Na skrivaj sem jo hodila gledat, kako leži v hladilniku. Velika polkilogramska lešnikova, čisto čokoladna čokolada.

A velika je bila samo kratek čas. Počasi je postajala manjša. Vsak dan malo manjša. In ko je že skoraj izginila, sem postala pikasta in vse me je srbelo in očka, ki je ugotovil, kaj se je zgodilo ubogi čokoladi, je dejal, da me bo kmalu tudi kajbolelo.

Zdaj je ta zadeva s čokolado veliko boljša. Alergije nimam več, v trgovinah pa nimajo čokolade.

Nastja Praprotnik, 5. c.r.

osn. šole Bratstva in edinstva Kranj

Iz šolskih klopi

Prvič na smučeh

Spominjam se, ko sem bil star pet let. Tukrat sem prvič stopil na smuči, ki so bile lesene, vendar zame dragocene.

Prav važno sem si nataknil smučarske čevlje, rokavice, bundo in kape, nato pa hitro po smuči in na bližnji breg. Slo bo kot po maslu, sem sam pri sebi govoril. A ko sem se s palicami odrnil, sem bil že na tleh. Poskusil sem drugič, pa spet ni šlo. Pa spet in spet. Končno sem ves snežen prikobacal na breg. Prav korajščno sem se spustil po hribčku in, čof, v sneg. Vesel sem bil, čeprav sem padel. Smučal sem tako dolgo, da sem se naučil. Po parih dneh sem bil, vsaj za tista leta, že pravi mojster.

Sandi Bogataj, 7. c.r.

osn. šole Cvetko Golar

Škofja Loka

Zakaj? Zato!

Zakaj je sonce rumeno?

Zato, ker je obleko pretesno rumeno obleko, zdaj pa je ne more sneti.

Zakaj pada dež?

Zato, ker je Vodnjar učipnil Rak, pa je Vodnar izil vodo.

Zakaj je zemlja okrogla?

Zato, ker ji je Strelec odstrelil vse ogle.

Zakaj ne prodremo dalje v vesolje?

Zato, ker smo potomci opic.

Zakaj so v središču zemlje plini?

Zato, ker jih od tam ne moremo izvazati.

Zakaj je vesolje črno?

Zato, ker je v njem nafta.

Zakaj nekateri vulkani spet bruhači?

Zato, ker se jim je zagnusilo, da se po njih sprehajamo.

Zakaj ni morje črno?

Zato, ker je modro.

Zakaj je nebo modro?

Zato, ker je nekdo razlil črnilo.

Zakaj primanjkuje bencina?

Zato, ker smo se preveč »furali«.

Zakaj smo majhni?

Zato, da bomo nekoč veliki.

Zakaj pišem ta spis?

Zato, ker je stabilizacija in manjka črnila.

Zakaj končujem ta spis?

Zato, ker je stabilizacija in manjka črnila.

Bogdan Božiček, 5. r.

osn. šole bratov Žvan

Gorje

»Brrrrrr,« zabrni budilka. Prestrašen se združim, a takoj pomislim: »Saj so le bratove neslane šale.« Hočem spet zaspati, toda v tistem trenutku se ob meni pojavi brat in me močno strese: »Vstan, vstan! Kaj ne misliš v šolo?«

»Sinež sin! Pusti pri miru mene in to nepotrebitno...« Sele tedaj se spomnim, zakaj sem prejšnji večer pripravil svojo osovraženo torbo. Hočes noč moram iz prijetno topile postelje. Še ne čisto zbijen začnem iskati čevlje, vendar nimam sreče, dokler nazadnje oni ne najdejo mene, ker se spotaknem obnje.

Ko se za silo uredim, zasišim glas radijskega napovedovalca: »Ura je pol sedmih. Poročila.« Naprej ne poslušam. Že čez nekaj sekund se znajdem na kolesu. »Brzina je moja vrlina,« pomislim in se zapodim po cesti.

Krivde ne smemo zvračati na delegate

Zakaj so skupščine interesnih skupnosti v tržiški občini praviloma nesklepčne in vsebinsko premalo usklajene

Tržič — V tretjem delegatskem mandatu so v tržiški občini postali uspešni prvi sklici skupščin samoupravnih interesnih skupnosti prava redkost. Sporazumevanje in dogovarjanje delegatov praviloma uspeše po drugem povabilu, včasih celo po tretjem. Tudi zadnji sklic skupščin je pokazal precej čuden, če ne rečemo kar malomaren odnos delegatov. Od vsem sedmih skupščin skupnosti družbenih dejavnosti je bila prvič sklepčna le skupnost otroškega varstva.

Vendar pa pri tem ne gre samo za vprašanje prisotnosti delegatov. Gre tudi za vsebino dela skupščin, za kvalitetno samoupravno sporazumevanje in dogovarjanje, ki je, razen redkih izjem, vse prej kot hvalevredno. Kot bi delegati pozabljali, da njihov glas — kljub nekaterim zakonskim mejam — odloča kar o 300 milijonih dinarjev, kolikor jih bo, na primer, imela skupna poraba letos, torej o precejšnjem delu svojega dohodka.

Zakaj tak odnos do težko zasluzenega denarja in do oblikovanja skupnega, občinskega standarda?

Marko Valjavec, diplomirani politolog, predsednik sveta za vprašanja razvoja političnega sistema pri skupščini občine Tržič:



Marko Valjavec

»V delu delegatskih skupščin se po skoraj letu dni v tretjem delegatskem mandatu jasno izraža pomankljivo strokovno in družbenopolitično delo z delegacijami v temeljnih sredinah. Če se večina posebnih in združenih posebnih delegacij — samo krajevna skupnost Bistrica in Pekov tozd Obutev imata posebni delegacijski — ter zlasti konferenc delegacij v postopku obravnav delegatskih gradiv ne sestaja in ne sprejemajo stališč, predlogov in pobud, potem je najbolj očitna neposredna posledica takega slabega dela nesklepčna oziroma pogojno sklepčna delegatska skupščina ter neustvarjalno dogovarjanje v njej. Prav zato bo boljše delo delegatskih skupščin moralno temeljiti na intenzivnejšem družbenopolitičnem in strokovnem delu z delegacijami v osnovnih sredinah. To pomeni tudi zaostritev konkretno odgovornosti strokovnih in poslovodnih delavcev za delo delegacij, ki so trenutno vse prevečkrat obravnavane kot drugorazredni samoupravni organ.

Naslednje vprašanje pa zadeva politično opredelitev o tem, ali krčenje števila delegatskih mest v skup-

ščinah interesnih skupnosti pomeni tudi zaviranje razvoja neposredne socialistične demokracije. Glede na spremembe v organiziranoosti tržiškega združenega dela — primer je gostinski tozd Zelenica, ki ga ni več — bo potrebno v skupščinah napraviti nekaj carkih rezov. Ugotoviti bo treba, ali sredine, iz katerih večno ni delegatov na seje skupščin, dejansko ne potrebujejo svojega mesta v procesu sporazumevanja in dogovarjanja ali pa gre za subjektivne slabosti in odklone.«

Silvo Plajbes, vodja strokovne službe samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti:



Silvo Plajbes



Zinka Srpcic

odgovorni za njihovo delo: v teh skupnostih člane svetov in vodilnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, v združenem delu družbenopolitične organizacije zvezne sindikatov.

Vemo, da ne smemo biti zadni le s sklepčnostjo skupščin, moramo našo aktivnost usmeriti v vsebinsko dela. Le tako zmanjšimo delegacij oziroma tovratov, da bodo obravnavali gradiv prihajali na seje, večje. Dovemo svojo pomembno vlogo v sporazumevanju in dogovarjanju.

Pri občinski konferenci socijalne zveze bomo letos ustanovili delegatski sistem, ki bo naši vse aktivnosti na tem področju nizil, da je to najboljša rešitev preoblikici različnih nalog, ki socialistična zveza, skoraj niso vodiči stalno skrb za uspešno čevanje delegatskega sistema.

Breda Miščevič, predsednik konference delegacij za občinsko izobraževalno skupnost v tozdu Peko:



Breda Miščevič

»V skupščini izobraževalne skupnosti imamo dve delegatski sistem. Zaradi naših delegatov skupščina vsaj v tem mandatu, nikoli niso nesklepčna, saj se sej redno udejata. Pri obravnavi gradiv se večina članov delegacij iz temeljnega delu pretekel, namesto 37 delegatskih mest. Zaradi delajo in zato spremembe trenutno ne pridejo v poštev.«

Zinka Srpcic, predsednica občinske konference SZDL Tržič:

»Vzroke slabega dela delegacij in delegatov smo v socialistični zvezi že večkrat analizirali in jih zato ne bi ponavljala. Omenila bi predvsem nekatere aktivnosti, ki naj bi prispevale k odpravi pomanjkljivosti. Dotika je se tako delegatov v zborih skupščine občine, kot v skupščinah interesnih skupnosti ter v skupinah delegatov za republiško skupščino.«

Cepav prvi krog izobraževanja delegatov v tretjem mandatu po udeležbi sedeči ni najbolj uspel, za to so tudi objektivni razlogi, je odbor za družbeno izobraževanje, ki je ocenil kvaliteto, vsebinsko organizacijo in prisotnost izobraževanja delegatov, ugotovil, da bistvenih razkorakov v primerjavi z začrtanimi cilji ni bilo. Vendar pa bi kazalo za drugi del izobraževanja ubrati drugačen pristop, se usmeriti predvsem k delegatom, ki so bili lani prvič izvoljeni, hkrati pa se z delavsko univerzo dogovoriti o morebitnem organiziraju seminarjev v delovnih okoljih; torej izobraževanje približati delegatom in vanj pritegniti — na seminarje ali posebne pogovore — tudi tiste, ki so

LOJZE ČUFER:

Napredovati mora vsa krajevna skupnost



Približno osem let je, kar so se krajani Podlonka in Prtovča, Martinj vrha in Zalega loga odločili, da se njihove krajevne skupnosti priključijo Zelezničnikom, da bi laže popravili ceste in uredili druge komunalne objekte in da bi s skupnimi močmi industrije, ki je v Zelezničnikih, potisnili kolo napredka hitreje naprej tudi v drugih krajih, za katere vse leta po vojni ni bilo veliko narejenega, čeprav so prebivalci prav teh krajev dostojno odslužili svoj dolg svobodi. Skoraj toliko let je tudi, kar so v novi veliki krajevni skupnosti izglasovali krajevni samoprisevki, s pomočjo katerega so uresničili oziroma bodo v prihodnjih nekaj mesecih docela uresničili izredno ambiciozen program investicij, vreden skoraj 80 milijonov dinarjev.

Vsa ta leta je z delom in napredkom krajevne skupnosti tesno povezan in stalno v središču dogajanj direktor Čevljarske Ratičovec, domačin Lojze Cufer, ki je bil pretekli dve mandatni dni predsednik skupščine krajevne skupnosti in predsednik odbora za pripravo referendumu in izvedbo referendumskoga programa. Za uspešno delo na tem področju je dobil ob letošnjem občinskem prazniku malo plaketo občine Škofja Loka.

Referendumski program je bil res izredno ambiciozen, vendar ga bomo maja, ko bo predano namenu športno igrišče, v celoti uresničili. V njem smo predvideli, da je treba razen v Zelezničnikih izboljševati pogoje življenja tudi v vseh drugih krajih, ki so vezani na naše mesto. Tako smo

V referendumskem programu niso bile le ceste?

»Tudi za razširitev ceste skozi Zelezničnik smo prispevali denar, investicijo pa smo uresničili s pomočjo krajevne skupnosti, uredili smo kulturni dom v Zelezničnikih, pokopališče v Zelezničnikih in zgradili novega v Zalem logu, javno razsvetljavo v Zelezničnikih, v Dašnjici 2 cesti, odstranili nekaj najbolj črnih točker, ter gradimo športni park s temelji za novo športno dvorano. Ob vsem tem kakih večjih problemov ni bilo, razen nekaj nepraznam, zaradi odškodnin.«

Katere so največje sedanje potrebe?

»Telefon imamo v planu do leta 1985. Razen v Zelezničnikih nima niti ena vas telefonskega priključka. Vsaj po dva priključka bi morali potegniti v vsako vas. Seveda je ta naložba odvisna od izgradnje škofoško vozliščne centrale, vendar mislim, da bi za te kraje lahko naredili izjemo. Prav tako je v planu nadaljnja izgradnja cest do prej omenjenih vasi pa izgradnja obvoznice v zgornjem koncu Zelezničnikov. Skupno se bomo morali dogovoriti tudi o skladislu lesnih odpadkov v Alplesu, s katerimi kot je znano, ogrevamo že vso industrijo in tudi precejšnji del stanovanj v Zelezničnikih.«

L. Bogataj

H. Jelovšek

Dokazovanje neustrašenosti v steni

Kranjčan Cene Malovrh je februarja 1939. leta tremi tovariši prvič pozimi ponovil vzpon prek Slovenske smeri v Triglavu — Pogovor s plezalcem, ki ga to dejanje uvršča med začetnike našega zimskega alpinizma, odkriva razliko med tedanjim in današnjim plezalskim dejavnostjo.

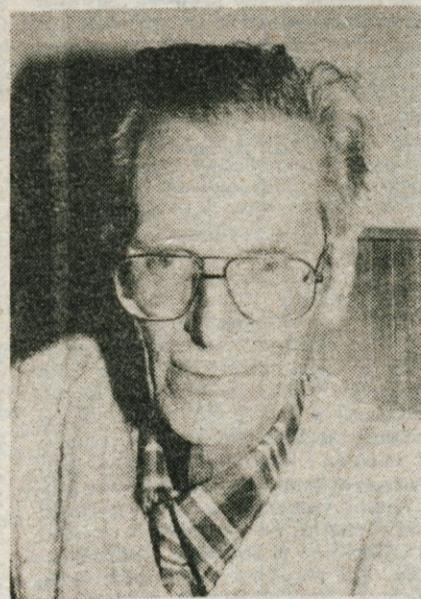
Prav nič čudnega ni, da se je Cene Malovrh z vsem srcem zapisal goram. Od malega se je oziral v slikovito ozadje Brda pri Kranju, kjer se je rodil 1915. leta. Zgodaj, že v šolskih letih, so ga privabljali vrhovi Kamniških Alp. Vzpon na Storžič, kakor se spominja, pomeni zavesten in načrt začetek njegove planinske dejavnosti.

Le majhen korak je bil zanj od planinstva do plezanja v gorah. S prijatelji — najprej se je družil s Čirilom Hudovernikom, pozneje pa z Benom Anderwaldom in drugimi mladimi plezalci iz Kranja, kamor se je preselila tudi Malovrhova družina — je prehodil razmeroma malo znanih planinskih poti. Kaj kmalu ga je, tako kot tovarše, zamikalo plezanje v skali. Šlo je za povsem oseben nagib; takrat se ni bil povezan v nobenem od planinskih društev, od der bi lahko dobil takšne pobude.

»Nekaj skrivnega,« se ves razviji Cene Malovrh med pripovedjo o svoji planinski in plezalski dejavnosti, »norda želja po iskanju neznanega hotenje po premagovanju ovir ter strahu, vodi človeka k odločitvi za povsem vsakdanja dejanja. Eno področje, kjer se tako dokazuje, je tudi kopna skala ali s snegom ledom obdana stena.«

Dejstvo, da so bili med prvimi plezalci v Kamniških Alpah Nemci, nas je spodbudilo k alpinizmu. Hoteli smo pokazali, da zmoremo prav toliko in več kot tuji. Kar so drugi opravili s tehniko in medsebojno potrebo, smo mi zmogli samostojno. Zavestno smo se odločili za samostojne plezalne vzpone, s katerimi smo potrjevali neustrašnost v steni.«

Cene se je sam in s tovariši največkrat podajal na Kokrsko in Ravninsko Kočno, veliko plezalnih tur pa je opravil vse od Dolgega hrbita do Skute. Plezal je poleti in pozimi, marca 1938. leta, ko je bil že član akademiske sekcijske pri Slovenskem planinskem društvu, se je skupaj z Benom Anderwaldom in Danico Suhi prvič pozimi povzpel prek zahodnega grebena na vrh Kočne. Toda zavdal se je potrebe po še večjem plezalskem dejanju, da bi z njim v sekcijski dokazal svojo usposobljenost in si pridobil možnost za udeležbo v kateri od odprav v domače ali tujne gore.



Cene Malovrh: »V alpinizmu smo se danes dokazali, da smo enakovredni kateremukoli narodu.«

Odločitev za Steno pozimi

Pozimi utegne imeti vzhodni del Severne stene Triglava v tehničnem pogledu več veljave kot karkoli pri nas, so menili tovariši Cene Malovrh, Beno Anderwald, Mirko Slapar in Bogdan Jordan. To je odločilo pri izbiri cilja za novo, večje plezalsko dejanje. Ker pa se je njihova namera zdela za tisti čas nekoliko neavadna, so o njej raje previdno molčali.

»Leta 1939,« se spominja sogovornik, »je bila močno snežena in trda zima. Gore je prekrivala obilica snega; ker je bil zbit, ni bilo velike nevarnosti za plazove. Ko smo 11. februarja zjutraj vstopili v Steno, nas je tolažilo tudi mirno, a ne povsem jasno vreme. Občutek divje sproščnosti rije ob takih jutrih človeku v mislih. Toda na Belih Plateh, že vroglavo visoko nad dolino, sem se spomnil v družbi moralno neutrjnega merila našega dejanja in se zavedel, da moramo na vsak način vsi štirje priti do konca, sicer ne bi bilo



Plezalski tovariši Slapar, Anderwald, Jordan in Malovrh po uspešnem zimskem vzponu prek Stene na Kredarici
Foto: M. Slapar

moč opravičiti morebitnega poloma.«

Za vzpon prek komaj 120 metrov visokega, a najbolj izpostavljenega mesta v Steni so potrebovali 8 ur. Nihče se ni spraševal, zakaj toliko. Delo so opravili previdno in pošteno. Že v temi so poiskali primeren prostor za bivak pod stolpom nad Belimi Platmi, kjer so prebili noč. Naslednji dan so uspešno nadaljevali vzpon in dosegli vrh škrbine, kjer se kajo Slovensko smer Zlatorogove steze, ob pol dveh popoldan. Toda do izstopa na Triglavski ledenik so jih ločile še štiri ure trdega kopanja stopinj v poledenelo strmino in oprezne prečenja po zásneženi grapi.

»Po opravljenem vzponu,« dodaja Cene Malovrh, »smo imeli več sreče s prenočevanjem kot dan poprej, saj je bilo eno od oken koče na Kredarici le priprto. Naslednji dan smo se stopili po globokem snegu skozi Krmo do Mojstrane, kamor smo prišli kljub silni utrujenosti, premočeni obutvi in obleki ter lakoti v želodcu dobre volje. Tod,« končuje hudomušno sogovornik, »se nam je sreča že bolj široko nasmejala; ker so bili naši žepi še bolj prazni od želodcev, smo si v domači, Rabičevi gostilni ob pomoči prijazne natakarice izprosili prenočišče na klopeh.«

Alpinizma niso visoko cenili

Teden dni zatem je v Domoljubu takratnem časopisu za kmečke gospodarje, pri katerem je bil eden od urednikov za planinstvo ogreti Janez Gregorin, izšla kratka vest o opisanem vzponu. To je bil ves odmev v javnosti, junakom dejanja pa niti na misel ni prišlo, da bi se hvalili z njim. Vzpon, ki ga danes štejemo za osnovno našega zimskega alpinizma,

je nekaj več veljal le med plezalci Slovenskega društva. Tako so Malovrh in drugim omogočili 1940. leta udeležbo v malo odpravi na Durmitor.

»Zakaj je med tedanjimi in današnjimi alpinističnimi dosežki toliko razlika; zakaj je tisto, kar je bilo nekdaj po tehnični plati težko, danes otroško lahko,« se sprašuje Cene Malovrh in hkrati odgovarja: »Alpinizem se je v predvojnem obdobju pri nas šele uveljavljal, zato so bila plezalčeva dejanja v moralnem pogledu brez nekih veljavnih meril. Odmev nanje je bil slaboten in večkrat tudi negativen. Ker plezalci nismo imeli moralne opore, smo bili slabo osredotočeni na dejanje in smo se klub uspešno opravljenemu

vzponu premalo zavedali njegovega pomena. Meje naših zmogljivosti so bile nižje zaradi slabše opremljenosti od današnje, omejevale pa so nas tudi manj ugodne finančne, prometne in druge razmere.«

Uspešno plezalsko pot Cene Malovra je neusmiljeno pretrgala vojna. Tudi po osvoboditvi domovine je zaradi nujnejših opravil le malokrat zahajal v gore. Vseeno mu planine še danes veliko pomenijo. To je povsem razumljivo, saj je del množice, v kateri je planinstvo globoko zakorenjeno; kot rad naglaša sam, planinstvo je tesno spojeno z našim bivanjem, z načinom življenja Slovencev.

Stojan Saje

NEPRAVILNOSTI V GOZDARSKO KMETIJSKI ZADRUGI SREDNJA VAS V BOHINJU

Ukrep družbenega varstva — da ali ne

Na torkovi seji so člani radovljškega izvršnega sveta obravnavali pobudo za uvedbo ukrepov družbenega varstva v Gozdarsko kmetijski zadruži Srednja vas v Bohinju, kjer je posebna delovna skupina ugotovila vrsto težav in nepravilnosti: nezakonitosti na področju delitve po delu, nezakonito izbiro direktorja, nerazvite samoupravne odnose in slabšanje gospodarskih rezultatov. Podrobna analiza o gospodarjenju v zadruži ter sklepi zadružnega sveta in zborov delavcev bodo odločali pri nadaljnjem tehtanju predlogov za ali proti ukrepom družbenega varstva.

Radovljica — Gozdarsko kmetijska zadruža Srednja vas v Bohinju je organizirana v skladu z zakonom o združevanju kmetov. Njena glavna dejavnost je pridelovanje kmetijskih pridelkov. Ob tem pa ima zadruža še 28 postranskih dejavnosti, ki v bistvu predstavljajo njeno celotno poslovanje: kmetijstvo in gozdarstvo, žagarstvo in predelavo lesa, predelavo in prodajo mleka in mlečnih izdelkov, kmečki turizem, prevozništvo in hranilno-kreditno poslovanje. Lani maja se je zadruža zdržala še s Klavnicami in mesarijo Bohinjska Bistrica in že tako raznoliko dejavnost razširila še na klavništvo

in na prodajo mesa na drobno. Tako številčna dejavnost v majhnem obsegu pa vsekakor ne more biti uspešna.

V zadruži so pravilno, po določilih samopravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev delavcev in kmetov v enovito zadružo, oblikovali štiri zadružne enote — v Bohinjski Bistrici, na Koprivniku in Gorjušah, v Srednji vasi in na Stari Fužini — ter osem delovnih enot za področja dejavnosti. Te enote pa v praksi niso zaživele; s tem so bili člani in delavci prikrajšani za odločanje o nekaterih pomembnih zadevah (delitvi dohodka, naložbah, proizvodnih načrtih ...).

Na papirju vse lepo in prav, družbeni in gospodarski odnosi v zadruži pa takšni, da ne spodbujajo dviga kmetijske proizvodnje in razvoja kmetijstva bohinjski dolini. Tako bi lahko na kratko označili sedanje razmere v bohinjski zadruži. Samoupravno odločanje je močno okrnjeno; upravni, nadzorni organi ter zadružni svet so se sestajali poredko in še takrat se praviloma niso dotaknili vsebinskih vprašanj zadružništva. Delitev dohodka med delovnimi enotami ne temelji na prispevku posamezne dejavnosti k skupnemu rezultatu, v nasprotju z zakonskimi zahtevki je tudi nagrajevanje po delu. Notranja organizacija zadruge, ki je podlagata pravilno nagrajevanje, temelji na 13 let starjem pravilniku, ki ne upošteva nadaljnji sprememb v zadruži. Iz tega izhajajo tudi kadrovski težave in preveliko število režijskih delavcev; teh ima zadruža 30, medtem ko je vseh zaposlenih 117. Zadruža je med kršitelji družbenih smernic o delitvi sredstev za osebne dohodke, čeprav so ti nizki.

Podatki za prvi devet mesecev minulega leta govorijo o slabem gospodarjenju. Ustvarjeni dohodek na delavca je bil nižji kot v tovrstni dejavnosti drugod v Sloveniji

leta predtem. Pretežni del dohodka sta ustvarili žaga in mizarstvo, dobro sta poslovali še klavnica in sirarna. Nasprotno pa je kmetijstvo, ki bi moralno postati osrednja dejavnost zadruge, prigospodarilo izgube. To je razumljivo, saj je kmetijska proizvodnja razdrobljena (vsak kooperant ima v povprečju le dve govedi); v zadruži pa ni človeka, ki bi kmetsko spodbujal k sodobnejšem načinu kmetovanja.

Ob vsem tem pa zadruža nima niti srednjoročnega načrta, vodila svoje dejavnosti v prihodnjih letih. V njem bi morsala opredeliti tudi vlogo žagarstva, mizarstva in trgovinske dejavnosti; določiti, kako gospodariti s 390 hektari gozdov, ki zdaj ostajajo neizkorisčen vir dohodka ...

Ko so v torek razmre v bohinjski zadruži obravnavali člani radovljškega izvršnega sveta, so menili, da je treba upoštevati vrste posebnosti v bohinjski dolini, počakati na rezultate celoletnega gospodarjenja ter dati možnost za izboljšanje stanja zadružnemu svetu in delavcem. Podrobna analiza pa bo podkrepila ali zavrnila predlog za uvedbo ukrepov družbenega varstva.

C. Zaplotnik



Foto: F. Perdan

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 19. feb.

8.00 Poročila - 8.05 Zverinice iz Rezije: Volk v Žbajanci - 8.25 Pedenjzep: Zgodba o goskici Gagici - 8.35 Mladi virtuozi: Violina - 8.50 Mali odred, troška nanizanka TV Skopje - 9.20 Arabela, češkoslovaška otroška nadaljevanka - 9.50 Mali svet, otroška oddaja TV Zagreb - 10.20 Vesolje: Hrbitenica noči, poljudnoznanstvena serija - 11.20 Varnost v letalskem prometu: Strah pred letenjem - 11.50 Naši olimpijci: Alpsi smučarji - 1. del - 12.35 Kulturne diagonale: Pariz - 1. del - 13.20 Poročila (do 13.25) - 15.50 Robin Hood mlajši, angleški film - 16.50 Poročila - 16.55 PJ v košarki - v odmoru - 18.30 Japonska pravljava, risanka - 18.45 Muppet Show: Linda Lavin - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV Zagreb - 19.55 Vreme - 20.00 Strah, slovenski film - 21.50 TV teka - leto 1958 - 22.50 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

14.15 Test - 14.30 Boks Jugoslavija: ZDA, prenos iz Pulja - 16.55 Premor - 17.10 Kraja ima dolg rep, otroška predstava - 18.05 Clovek sam, TV nadaljevanka - 19.00 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 TV kaseta: Kemal Monteno - 20.30 poezija: Peter Gudelj - 21.05 Poročila - 21.10 Clovek in čas, dokumentarna oddaja - 21.40 Sportna sobota - 22.00 Mogočno more: Na robu nezaneaga, dok. serija

TV Zagreb I. program:

9.00 TV v šoli: TV koledar, Iz arhiva šolske TV Izobraževalna oddaja, Poročila (do 10.35) - 15.10 Sedem TV dni - 15.40 Poročila - 15.45 TV koledar - 15.55 Peter veliki, sovjetska nadaljevanka - 16.55 PJ v košarki - 18.30 Opera glasba - 18.45 Neuvrščenost - vest cloveštva, dokumentarna serija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Uzmanjani Harry - ameriški film - 21.45 TV dnevnik - 22.00 Most generacij - 23.30 Poročila

NEDELJA, 20. feb.

9.15 Poročila - 9.20 Živ žav, otroška matineja - 10.20 M. Božič: Clovek in pol, nadaljevanka TV Beograd - 11.10



KOMBINAT LESNE INDUSTRIE LOGATEC
61370 LOGATEC tel. (061) 741-333 telex 31656

625, oddaja za stik z gledalcem

- 11.30 Šrečanje z Marijo Ahačić-Pollak - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila (do 13.05) - 15.15 Življenje je čudovito, ameriški film - 21.00 Mednarodna obzorja - 21.55 Poročila - 17.30 Naš kraj: Puconci - 17.45 Športna poročila - 18.00 Sestanek v nebotičniku - 18.55 Ne prezrite - 19.10 Risanka - 19.22 TV in radio - 19.24 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 S. Francken: Video in Julija, nizozemska drama - 20.00 Košarka Olimpija: Scavolini, prenos - v odmoru...

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče - ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Odprta knjiga - 18.45 Rock glasbas - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Košarka Olimpija: Scavolini, prenos - v odmoru...

TV Zagreb I. program:

16.40 Videostrani - 16.50 TV v šoli: Gorstva Jugoslavije Anglo-Amerika - 17.40 Poročila - 17.45 Kdor hoče - ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Potopisi - kažpoti: Po reki Tari - 2. del - 18.45 Glasbena oddaja - 19.00 Telsport - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Znanost in mi - 20.45 Zagrebška panorama - 21.05 Bolničnica na koncu mesta, češkoslovaška nadaljevanka - 22.00 Hit meseca - zabavna glasbena oddaja

TV Zagreb II. TV mreže:

17.10 Test - 9.00 Oddaje za JLA (do 10.30) - 15.15 Test -

15.30 Kakšna družina, kitajski film - 17.00 Nedeljsko popoldne - 18.55 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zagrebški sejem jazzza '82 - 20.45 Včeraj, danes, jutri - 21.05 Budulaj, sovjetska nadaljevanka

TV Zagreb I. program:

10.20 Poročila - 10.30 ška matineja - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.00 Jugoslavija, dober dan - 13.30 Glasbena oddaja - 13.50 Olimpijske bake - 14.35 Narodna glasba: Oktet Marles - 15.00 Freske Jugoslavije - 15.30 Kakšna družina, kitajski film - 17.00 Nedeljsko popoldne - 18.55 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 R. Marinović-A. Vrdoljak: Kiklop, TV nadaljevanka - 20.45 Športni pregled - 21.15 Leta samote, potopisna reportaža - 21.40 TV dnevnik

TOREK, 22. feb.

9.05 TV v šoli: TV koledar, Arheološka zbirka v Dajnu, Makedončina, Odmor, Zgodba, Strossmayerjeva galerija v Zagrebu, Poročila - 10.35 TV v šoli: Prirodopis, Risanka, R. M. Rilke, Govori Vesna Brzev-Andrić, Risanka, Pianist, Po kanjonu reke Drine - 17.30 Poročila - 17.35 Zverinice iz Rezije: Mravlji in muren - 17.55 Naši zbori: Prevalje - 18.25 Posavsko-dolenjski ob-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izobraževalna oddaja - 18.45 Ze-

PONEDELJEK, 21. feb.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Arheološka zbirka v Dajnu, Makedončina, Odmor, Zgodba, Strossmayerjeva galerija v Zagrebu, Poročila - 10.35 TV v šoli: Branko Radičević, Risanka, Zemljepis, Šola II., Risanka, Cvrkov album, Na konicah pr-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izobraževalna oddaja - 18.45 Ze-

NEDELJA, 20. feb.

9.15 Poročila - 9.20 Živ žav, otroška matineja - 10.20 M. Božič: Clovek in pol, nadaljevanka TV Beograd - 11.10

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

ODDAJNIKI II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik -

17.45 Gusarji kapitana Kuka - lutkovna serija -

18.15 Bivalna kultura, izbraževalna oddaja - 18.45 Ze-

murka
elgo LESCE

od 16. 2. do 8. 3.

Razstava in prodaja izdelkov iz kristalnega stekla



- servisi:
pecivo,
vino, kompot
- kozarci
- sklede
- vaze
- vrči
- podstavki
- pepelniki

NOVO



MINI DARILNI PROGRAMI

- trajna vrednost
- primerno za darila

RAZISKOVALNA SKUPNOST OBČINE RADOVLJICA

na podlagi Pravilnika o podeljevanju priznanj in nagrad za pomembne inovacijske dosežke in pospeševanje množične inovacijske dejavnosti, objavlja razpis za dosežke na področju inovatorstva.

Natečaj velja za dosežke, ki jim je bila v letu 1982 priznana pravica do nadomestila in še niso bili prijavljeni na razpis Raziskovalne skupnosti občine Radovljica.

Ob prijavi je treba predložiti naslednje dokumente:

- osebne in splošne podatke kandidata (priimek in ime, izobrazba, delovno mesto in OZD, v kateri je zaposlen),
- kratek opis ali risbo inovacije in čas nastanka (leto),
- podatek potreben za vrednotenje inovacije,
- a) višina prihranka oziroma povečanja dohodka, ki ga daje inovacija v OZD v tem letu, vpliv inovacije na dohodek OZD
- b) uporabnost dosežka (na enem delovnem mestu, na več delovnih mestih, v eni OZD, uporabnost v več OZD)
- c) izvirnost dosežka (nova rešitev — izum, nova rešitev z znanimi postopki in tehničnimi sredstvi ali prenos znanih rešitev)
- d) pogoj nastanka (izven področja svojih rednih del, nalog v delni povezavi z rednimi deli in nalogami ali na področju svojih del in nalog)
- e) dosežek se nanaša na uvedbo domaćih surovin ali zamenjuje uvožene izdelke
- dokument, ki dokazuje, da je inovacijo obravnavala in priznala pristojna komisija, odbor ali državni organ;

Kandidate za nagrade in priznanja lahko prijavijo: DPO, strokovna društva, delavski svet in drugi samoupravni organi ali ustrezne službe v OZD in posamezniki.

Rok za zbiranje prijav je do vključno 15. 3. 1983.

Prijava pošljite na naslov: Raziskovalna skupnost občine Radovljica, 64240 Radovljica, p. p. 28, z oznako »za razpis«.

SOZD ALPETOUR

ŠKOFJA LOKA
TOZD TRANSTURIST TOVORNI PROMET
ŠKOFJA LOKA

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

6 VOZNIKOV TOVORNJAKOV V DE ŠKOFJA LOKA

1 VOZNIKA TOVORNJAKA V DE TRŽIČ

3 VOZNIKOV TOVORNJAKOV V DE KRANJ

3 VOZNIKOV TOVORNJAKOV V DE LJUBLJANA

Pogoji: — KV voznik motornih vozil kategorije C, E,
— 6 mesecev delovnih izkušenj kot poklicni voznik,
— poskusno delo 3 mesece

Zaželeno je, da imajo kandidati stanovanje v bližini delovne enote.

Pismené ponudbe z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejemata kadrovska služba v Škofiji Lksi, Titov trg 4b, 8 dni po objavi.

Kandidati bodo o izidu obveščeni v 60 dneh po izteku prijavnega roka.



ALPETOUR
CREINA

ALPETOUR
DO CREINA
TOZD SERVIS OSEBNIH VOZIL
IN KMETIJSKE MEHANIZACIJE
KRANJ — Labore

tel: 21-296

O b e š c a c e n j e n e s t r a n k e , d a v a m v L i n i s k i a v t o m a t s k i A V T O P R A L N I C I n a L a b o r a h n u d i j o P R A N J E P O D V O Z J A — S P O D N J I H D E L O V A V T O M O B I L A S K V A L I T E T N I M I S P I R A N J E M I N O D S T R A N J E V A N J E M S O L I .

- Pranje s šamponom
- Sušenje s sušilnim voskom in
- zaščita laka z zaščitnim voskom

Za obisk se priporočamo!

OBVESTILO

Vozniška dovoljenja za vožnjo traktorja

Sekretariat za notranje zadeve občine Kranj obvešča voznike motornih vozil kategorij B, C in D, da bodo po določbah 109., 110. in 184. člena zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list SRS, št. 5/82) po 31/3/1983 smeli voziti traktor le VOZNIKI Z VOZNIŠKIM DOVOLJENJEM ZA VOŽNJO TRAKTORJA. Na podlagi veljavnega vozniškega dovoljenja za vožnjo začeve občine Kranj. Vozniki, ki tega ne bodo storili v omenjenem roku, bodo morali za pridobitev vozniškega dovoljenja za vožnjo traktorja opraviti preizkus iz varnega dela s traktorjem in traktorskimi priključki.

Zahtevke za izdajo vozniškega dovoljenja za vožnjo s traktorjem bomo sprejemali v času uradnih ur na sedežu občine Kranj, Trg revolucije 1. v sobi 177/II in pri vseh krajevnih uradih občine Kranj. Poleg veljavnega in čitljivega vozniškega dovoljenja bodo morali vozniki predložiti osebno izkaznico in eno fotografijo velikosti 3,5 x 4,5 cm, vozniško dovoljenje za vožnjo traktorja pa jih bo veljalo 91 din.



KOVIN
Kovinsko podjetje Jesenice

Odbor za kadre, informiranje in družbeni standard razpisuje dela in naloge

VODENJE KOMERCIJALNE DEJAVNOSTI

- Pogoji: — dokončana višja šola komercialno-ekonomske ali organizacijsko-tehnične smeri,
— 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali sorodnih delih,
— sposobnost vodenja in organiziranja ter komuniciranja.

Mandat za razpisana dela traja 4 leta.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela v 20 dneh po objavi razpisa na naslov: Kovin, Jesenice, Odbor za kadre, informiranje in družbeni standard Jesenice, H. Verdnika 22.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 10 dneh po izbiri.



**HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE
BLED**

Zbor delavcev Delovne skupnosti skupnih služb ponovno razpisuje prosta dela in naloge

VODJE KOMERCIJALNEGA SEKTORA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom in družbenim dogovorom, izpolnjevati še naslednje:

- visoka ali visja izobrazba ekonomske ali turistične smeri,
- 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah,
- znanje dveh tujih jezikov (nemško, angleško, francosko, italijansko),
- organizacijske sposobnosti,
- moralno politične in družbenopolitične kvalitete ter pravilen odnos do samoupravljanja

Delavec bo imenovan za 4 leta.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljenejo na naslov: Hotelsko turistično podjetje Bled, Cesta svobode 29, z oznako »za razpisno komisijo DSSS«, v 8 dneh po objavi.

O rezultatih razpisa bodo kandidati obveščeni v 10 dneh po sprejetem sklepu o izbiri.

ŽIVINOREJSKO VETERINARSKI ZAVOD GORENSKIE — KRANJ

DEŽURNI VETERINARJI

OB 18. 2. — 25. 2. 83

za občini Kranj in Tržič
dr. CEPUDER BOGDAN, dipl.
vet., spec., Kranj, Kajuhova
23, tel.: 22-994

LIKOSAR DUŠAN, dipl. vet.,
Visoko 45 a, tel.: 28-772

za občini Radovljica in Jesenice

GLOBOČNIK ANTON, dipl.
vet., Lesce, Poljska pot 3/a,
tel.: 74-629

za občino Škofja Loka

HABJAN JANKO, dipl. vet.,
Žiri 130, tel.: 69-280

KRIŽNAR MIRO, dipl. vet.,
Godešič 134, tel.: 62-130

Dežurna služba pri Živinorejsko

veterinarskem zavodu
Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel.: 25-779 ali 22-781 pa
deluje neprekiniteno.

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. Sistem inženir I. smer avio inženiring
2. Vodje operativne priprave dela
3. Strokovnega sodelavca za izobraževanje za področje vzdrževanja letal
4. Dispečerja III
5. Vodje avtoparka
6. Komercialista za nabavo II

Poleg splošnih, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1. — visoka izobrazba elektrotehničke smeri,
— 5 let delovnih izkušenj, od tega 3 leta na delih sistem ing. II,
— aktivno znanje angleškega jezika,
— izpolnjevanje pogojev za gibanje in prisotnost na letališču in obmejnem področju
- pod 2. — visoka izobrazba organizacijske ali tehnične smeri,
— 5 let delovnih izkušenj na organizacijskem področju,
— aktivno znanje angleškega jezika,
— poznavanje metod in tehnik planiranja,
— poznavanje sistema vzdrževanja letal,
— prešolanje za tip letala,
— izpolnjevanje pogojev za gibanje in prisotnost na letališču in obmejnem področju
- pod 3. — visoka ali višja izobrazba strojne, letalske ali druge ustrezne smeri,
— 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj od tega 2 leti v stroki,
— aktivno znanje angleškega jezika,
— izpolnjevanje pogojev za gibanje in prisotnost na letališču in obmejnem področju
- pod 4. — srednješolska izobrazba prometne ali druge ustrezne smeri,
— pasivno znanje angleškega jezika,
— izpolnjevanje pogojev za gibanje in prisotnost na letališču in obmejnem področju
- pod 5. — srednješolska izobrazba tehnične ali druge ustrezne smeri,
— 4 leta delovnih izkušenj, od tega 2 leti pri opravljanju podobnih delovnih nalog,
— vozniki izpit B kategorije,
— izpit varnosti pri delu,
— izpolnjevanje pogojev za gibanje in prisotnost na letališču in obmejnem področju
- pod 6. — srednja ali višja izobrazba ekonomske ali druge ustrezne smeri,
— 4 oziroma 2 leti delovnih izkušenj,
— pasivno znanje angleškega jezika,
— znanje televiziranja in strojepisja,
— izpolnjevanje pogojev za gibanje in prisotnost na letališču in obmejnem področju

Za vsako delovno mesto želimo zaposliti po enega delavca za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljijo na naslov: Inex Adria Aviopromet, Ljubljana, Kuzmičeva 7 v 15 dneh po objavi. Vlog, ki jim ne bodo priložena dokazila o izpolnjevanju pogojev, ne bomo upoštevali.

**ZVEZNA CARINSKA UPRAVA
CARINARNICA JESENICE**

Razpisuje sprejem za več

pripravnikov za carinike

- Pogoji:**
- štiriletna srednja šola ekonomsko-finančne, tehnične, splošne ali administrativno-upravne smeri in znanje enega svetovnega jezika,
 - kandidati in kandidatke morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene v 318. členu Zakona o temeljih sistema državne uprave in o Zveznem izvršnem svetu ter zveznih upravnih organih (Ur. list SFRJ št. 23/78) ter posebne pogoje, določene v 37. členu Zakona o carinski službi (Ur. list SFRJ št. 56/80) in v Odloku o posebnih pogojih za sprejem delavcev na delo v carinsko službo (Ur. list SFRJ št. 64/74),
 - kandidati morajo imeti urejeno vojaško obveznost,
 - potrebno je znanje slovenskega jezika,
 - kandidati in kandidatke, ki izpolnjujejo pogoje razpisa bodo psihološko testirani

Stroške prihoda na testiranje krijejo kandidati sami.

Prijave z življenjepisom, kolkovane z 8 din administrativne takse dostaviti Carinarnici Jesenice, Cesta maršala Tita 37, 64270 Jesenice.


**GORENJSKA KMETIJSKA ZADRUGA
TZO CERKLJE**

Zbor delavcev objavlja prosta dela in naloge

1. PRODAJA REPROMATERIALA V SKLADIŠČU ŠENČUR

Kandidati naj izpolnjujejo naslednje pogoje:

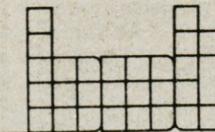
- šola za blagovni promet,
- 1 leto delovnih izkušenj,
- opravljen izpit za delo z zaščitnimi sredstvi

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas, za 4 ure dnevno. Poskusno delo traja 2 meseca.

2. DELA V ADMINISTRACIJI

Kandidati naj imajo končano srednjo ekonomsko šolo — lahko so začetniki — pripravniki, delovno razmerje se bo sklenilo za določen čas, za čas pripravniki dobe

Kandidati naj pošljijo pismene prijave na naslov: Gorenjska kmetijska zadruga, Jezerska 41, Kranj, v 8 dneh po objavi. O izidu izbire bodo vsi kandidati obveščeni v roku 15 dni po opravljeni izbiri.


bombažna predilnica in tkalnica tržič

Ponovno objavlja naslednja prosta dela oziroma naloge na podlagi 10. člena Pravilnika o delovnih razmerjih ter v skladu z 21. členom Zakona o delovnih razmerjih

V DSSS — Pravni oddelek
VODENJE PRAVNEGA ODDELKA

(1 oseba — za določen čas — za čas porodniškega dopusta)

- Pogoji:**
- visoka ali višja šola pravne smeri,
 - poznavanje zakonodaje,
 - zaželen je pravosodni izpit,
 - 2 leti delovnih izkušenj

Bombažna predilnica in Tkalnica Tržič

razglaša naslednja prosta dela oziroma naloge na podlagi 10. člena Pravilnika o delovnih razmerjih ter v skladu z 21. čl. Zakona o delovnih razmerjih

V DSSS — Pravni oddelek
OPRAVLJANJE PRAVNIH POSLOV

(1 oseba za nedoločen čas)

- Pogoji:**
- visoka ali višja šola pravne smeri,
 - poznavanje zakonodaje,
 - 2 leti delovnih izkušenj

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema krovski oddelek 8 dni od dneva objave.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po roku za vložitev prijav.



**ELEKTRO GORENJSKA,
DELOVNA ORGANIZACIJA ZA DISTRIBUCIJO
IN PROIZVODNJO ELEKTRIČNE ENERGIJE,
n. sub. o. Kranj, JLA 6**

TOZD ELEKTRO KRANJ, n. sub. o., Kranj, Ul. Mirka Vadnova 3

Komisija za delovna razmerja objavlja dela in naloge:

1. ELEKTROTEHNIKA — za tehnično evidenco osnovnih sredstev in snemanje el. omrežja v oddelku za investicije — 1 delavec

- Pogoji:**
- poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
 - tehnična srednja šola elektro smeri — jaki tok — elektrotehnik,
 - 2 leti delovnih izkušenj

**2. FAKTURIRANJE IN LIKVIDIRANJE
KONZUMNE DOKUMENTACIJE — 1 delavec**

- Pogoji:**
- poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
 - srednješolska izobrazba — ekonomska ali komercialna tehnik,
 - 1 leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje za objavljena dela pod točko 1. sklene delavec za nedoločen čas s polnim delovnim časom, delovno razmerje za objavljena dela pod točko 2. pa sklene delavec za določen čas s polnim delovnim časom — nadomešanje delavcev na porodniškem dopustu.

Kandidati naj pošljijo pismene prijave z opisom dosedanjih del in nalog ter dokazili o izpolnjevanju pogojev izobrazbe na naslov:

TOZD ELEKTRO Kranj, Ulica Mirka Vadnova 3, Kranj.

Rok prijave je 8 dni po objavi. Kandidati bodo pismeno obveščeni o izbiri prijavljenih kandidatov v 15 dneh po opravljeni izbiri.



**KMETIJSKO
ŽIVILOREJSKI KOMBINAT
GORENJSKE n. sol. o.
KRANJ, JLA 2**

oglaša na osnovi sklepov Komisij za delovna razmerja prosta dela in naloge:

**za TOZD
KOOPERACIJA
RADOVLJICA**

- poljedelsko živilorejska dela na delovišču Polje

Posebni pogoji:

- vozniško dovoljenje F kategorije

**za DELOVNO SKUPNOST
SKUPNIH SLUŽB**

- organiziranje izdelave in spremljava investicijskih programov

Posebni pogoji:

- ekonomist, 3 leta delovnih izkušenj na področju finančnega poslovanja in poznavanja metod planiranja in finančnega poslovanja

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Splošno kadrovski sektor KŽK Gorenjske, Kranj, JLA 2, v 8 dneh po objavi.



**IZOLIRKA n. sol. o
Ljubljana
TOZD JESENICE
n. sub. o.**

Razpisna komisija ponovno razpisuje prosta dela in naloge

**INDIVIDUALNEGA
POSLOVODNEGA ORGANA
— DIREKTORJA TOZD**

Poleg z zakonom določenih splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- imeti mora višjo ali srednjo strokovno izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri, 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj,
- imeti mora organizacijske sposobnosti ter pravilen odnos do samoupravljanja,
- imeti mora moralne kvalitete ter mora biti družbenopolitično primeren
- predložiti mora program dela in razvoja TOZD

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 15 dni po objavi razpisa na naslov: Izolirka Ljubljana, TOZD Jesenice, na nasipu železarne, z oznamko »za razpisno komisijo«.



**KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE LOGATEC
61370 LOGATEC, tel. (061) 741-333, tele. 31056**

**OSNOVNA ŠOLA
prof. dr. Josipa Plemlja
BLEĐ**

Komisija za delovna razmerja razpisuje dela in opravila

RAČUNOVODJE

za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

Pogoji:

- najmanj srednja ekonomska izobrazba,
- 3 leta delovnih izkušenj samestojnega dela v računovodstvu

Stanovanja ni.

Rok prijave je 8 dni po objavi razpisa.

Rok prijave je 15 dni po objavi. Kandidati naj svoje prošnje z dokazili o izobrazbi, strokovnosti ter delovnih izkušnjah pošljijo komisiji za delovna razmerja pri TOZD Kompas hoteli Kranjska gora.

ZAHVALA

V 80. letu nas je za vedno zapustil naš dragi ata, stari ata, brat, stric, tast in praded

JANEZ REHBERGER

Košnekov ata s Primskovega

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni osebju Intenzivnega oddelka Bolnišnice Golnik za zdravljenje in tov. Angelci Kosterovi za nesebično pomoč v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi kolektivom KZ Sloga Kranj in Žito Lesce ter Gasilskemu društvu Kranj-Primskovo za cvetje in spremstvo. Hvala pevcom za lepe žalostinke in g. župniku Slapšaku za pogrebni obred in ganljive poslovilne besede.

VSI NJEGOVI

Kranj, Radovljica, 14. februarja 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljene žene, mame, babice in prababice

STANISLAVE KEJŽAR

roj. RIHTARŠIČ iz Begunj št. 5

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste prišli počastit njen spomin, za darovano cvetje in izraženo ustno in pisemno sožalje ob tako težki izgubi. Posebna hvala zdravnikom in drugemu osebju I. in II. oddelka Bolnišnice Jesenice in osebju Zdravstvene ambulante Radovljica za vso skrb in nego, zlasti pa za prijaznost na oddelku ob številnih obiskih pri pacientki Slavki. Nadalje prisršna hvala kolektivom: Skupnosti za zaposlovanje Kranj, Hotelu Jelovica Bled, SO Jesenice, Petrol Kranj, sosedom in skladišču Elana, pevcom bratov Zupan, KS, DPO in društvi, zlasti ZZB in SZDL Begunje za izkazano pozornost. Posebna zahvala Janezu Janc in Mirku Muleju za lepe in tople besede slovesa ob odprtju, mnogo prezgodnjem grobu.

Vsem in vsakomur še enkrat iskrena hvala!

MOŽ JOŽE V IMENU VSEH NJENIH
Begunje na Gorenjskem, 8. februarja 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mami

MARIJE ZAMAN

roj. LOTRČ

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani. Hvala vam, sosedje, prijatelji in znanci. Hvala kolektivu in dijakom 4. B. VII Gimnazije Ljubljana-Vič. Hvala kolektivu Zdravstvenega doma Škofja Loka kakor tudi Obrtnemu združenju in Cirilu Debeljaku. Gospodu župniku F. Šuštarju se zahvaljujemo za lep pogrebni obred.

ŠE ENKRAT VSEM, KI STE NA KAKRŠENKOLI NAČIN POČASTILI SPOMIN POKOJNE, ISKRENA HVALA!

VSI NJENI

Češnjica v Selški dolini, 14. februarja 1983

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, očeta, starega očeta in brata

ANTONA HAFNARJA

upokojenca

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga tako številno spremili na zadnji poti, nam izrazili sožalja in darovali toliko lepega cvetja. Iskrena hvala dr. Janezu Bajžlu za dolgoletno nesebično pomoč in zdravljenje na domu. Iskreno se zahvaljujemo tudi sosedi Ivanki za vso pomoč kakor tudi g. duhovniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcom za žalostinke.

ŽALUJOČI: žena Pavla ter sinova Herman in Tone z družinama

Zg. Bitnje, 15. februarja 1983

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega očeta, dedka, pradedka in strica

JERNEJA OMERSA

Pokorinovega ata

se najiskreneje zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga spremili na zadnji poti, darovali toliko cvetja in izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo sodelavcem Sava - OPP - TAP, Iskra - prevozni oddelek, LTH Škofja Loka - kontrola, DZS, poslovalnica Kranj, Lepkarne Kranj in Globusa - Kokra. Nadalje se zahvaljujemo vojaškim vojnim invalidom, praporščakom in možem iz Hrastja. Iskrena hvala tudi pevcom in gospodu župniku iz Šenčurja za lep pogrebni obred.

ŠE ENKRAT VSEM IN VSAKEMU POSEBEJ PRISRČNA HVALA!

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

Hrastje, Lahovče, Klanec, Kranj, 10. februarja 1983



MALI

OGLASI

tel.: 27-960

PRODAM

Prodam več PRAŠIČEV, težkih od 20 do 30 kg. Luže 19, Šenčur 464

Prodam suhe smrekove prvorstne OBLOGE, širine 7 cm in 5 cm, zelo primerne za oblaganje notranjih sten in stropov, cena kv. m je 400 din. Telefon 064-60-361

Prodam SVINJO, težko 200 kg. Oman, Zminec 12, Škofja Loka 1414

KANARČKE, odične pevce in samice prodam. Šimunac, Župančičeva 30, Kranj 1433

Poceni prodam ali zamenjam za LES nerabljeni PEČ stadler 35.000 ccal brez bojlerja. Janez Pungeršek, Pot na Jošta 7, Kranj 1443

Prodam mlado KRAVO simentalko, dobro mlekarico, ali po izbiri. Sp. Brnik 40, Cerknje 1444

Prodam jedilni KROMPIR cvetnik. Naslov v oglašnem oddelku 1445

Nov nerabljen ŠIVALNI STROJ »Daniča« v kovčku in PONY KOLO rog, zložljivo, ugodno prodam. Kokalj, Nazorjeva 8, Kranj, tel. 22-946 1446

Prodam ZAJCE belgijske orjake (sive). Kovačeva 5, Kranj 1447

Prodam dobro KRAVO v devetem mesecu brejsti. Sp. Kokrica 18 1448

Prodam neškrobljena JABOLKA (voščenke). Strahinj 65, Naklo 1449

Prodam mlade KOKOŠI jarčke tik pred nesnostjo in nekaj strejših KOKOŠI. Sp. Brnik 3, Cerknje 1450

Prodam dvoredni PLETILNI STROJ »Regina«. Olga Novak, Zg. Gorje 86, ali tel. 25-361 – int. 41 dopoldan 1451

Prodam PRAŠIČE, težke od 25 do 170 kg. Posavec 16, Podmart 1452

Ugodno prodam stojecu REZILKO. Telefon 27-881 od 18. do 19. ure 1453

KUNCE nemške lisce, stare 2 meseca, težke 2 kg, primerne za pleme in rejo, prodam. Korošec, Orehovlje 18, Kranj 1454

POMIVALNI stroj s koritom, elektroplinski ŠTEDILNIK, »PANCARJE« in DRSALKE št. 42, ugodno prodam. Telefon 045 1455

Prodam črnobel TELEVIZOR. Pilar, Šenčur, Weingerlova 12 1456

Prodam 170 vreč PERLITA P-2. Ogled popoldan. Peter Lukanc, Moste 101, Komenda 1457

Prodamo 13 ton rjavega PREMOGA. Telefon 28-792 1458

Prodam črnobel TELEVIZOR. Porenta, Sv. Duh 44, Škofja Loka 1459

Prodam SEDEŽNO GARNITURO (4 fotelje). Telefon 28-940 popoldan 1460

Prodamo polovico mlade KRAVE za skrinijo in Z-101 po delih. Jožef Kušar, Draga 6, tel. 62-908 – Škofja Loka 1461

Prodam KUHINJSKE ELEMENTE. Franc Bernard, Brezje 8 na Gorenjskem 1462

Ugodno prodam 6 do 7 kub. m suhih smrekovih PLOHOV (5 cm). Zakršek, Gobovce 9, Podmart 1463

Prodam čistokrvno TELICO frizjko, 8 mesecev brejo. Koprnik 25, Bohinjska Bistrica 1464

Prodam visoko brejo KRAVO po izbiri. Koprnik 29, Bohinjska Bistrica 1465

Ugodno prodam KAVČ – trosed, raztegljiv v ležišče in dva fotelja. Oslaj, Kranj, Moša Pijade 17/I. Ogled po 16. uri 1490

Prodam električni KAMIN, skoraj nov, in električni HARMONIJ. Japundža, Janeza Puharja 5, stanovanje 2, Kranj 1491

Prodam PRAŠIČA za zakol in suha DRVA v »klatrah«. Lahovče 19, Cerknje 1492

Prodam mlado jalovo KRAVO in 110 kg težkega PRAŠIČA. Velesovo 35 1493

Prodam suhe smrekove in macesnove PLOHE. Apno 1, Cerknje 1494

Prodam dva PRAŠIČA za zakol. Praprotna polica 9, Cerknje 1495

Prodam 8 tednov stare PRAŠIČKE. Velosovo 14, Cerknje 1496

Prodam 80-litrski KOTEL za žganje. Pristava 4, Tržič 1497

Prodam smrekov OPAŽ. Gasilska c. 24, Šenčur 1498

Prodam PRAŠIČA za zakol. Víšok 27, Šenčur 1499

Ugodno prodam otroško posteljico. Zevnikova 1 c (Orehhek) 1500

Prodam neškrabljena zimska JABOLKA: kosmač, ontario, jonatan, cena od 11 do 14 din. Humer, Cirilova 14, Kranj, Orehek 1500

Prodam mlado jalovo KRAVO za reje ali za zakol in 6 tednov staro TELIČKO. Zg. Bitnje 30, Žabnica 1501

Prodam HLADILNIK. Kranj, Ložeta 1502

Hrovata 9, stanovanje 31 1502

Prodam starejši tip STRUŽNICE. Vo 1503

gle 53, Šenčur 1503

Prodam ŠIVALNI STROJ bagat je dranka. Stanko Ristič, Čevljarska 6, Tržič 1504

Prodam 3,5 prm suhih DRV. Esad Hamzić, Rudija Papeža 34, Kranj 1505

Prodam OVCE z jagnjetom. Zg. Lipni 1, Kamna gorica 1506

Ugodno prodam SMUČI elan (180 cm in »PANCARJE« alpina št. 41, za 2.500 din in brivski APARAT iskra, za 1.000 din. Telefon 21-616 1507

GRADBENO konzolno DVIGALO, nosilnost 300 kg, in osovino za cirkular, prodam. Franc Stroj, Dvorska vas 31/C, Be 1508

Mlade NEMŠKE OVČARJE z rodovnim prodam. Ogled od nedelje daje Alojz Mihec, Bled, Naselje Jaka Bernar 1509

Prodam jalovo TELICO, težko 450 kg. Telefon 41-034 1510

Prodam PRAŠIČA za zakol in PRAŠIČKE težke po 30 kg. Sv. Duh 41, Škofja Loka 1511

Poceni prodam večjo količino odpadne kamene VOLNE ter vol, v razsulu. Telefon 69-016 1512

Prodam barvna TELEVIZORJA grun 1513

dig, novega in rabljenega, z daljninskim upravljanjem in carinsko deklaracijo Britof 152, Kranj 1514

Prodam 10 kv. m hrastovega PARKE 1515

TA 52 × 5,6 × 2,5 cm, 16 kv. m SIPOREX 1516

PLOŠČ 60 × 50 × 7,5 cm in nakaznico 1517

5,4 ton velenjskega PREMOGA. Informacije po tel. 064-24-119 1518

Prodam otroško POSTELJICO ter KU 1519

PIM smučarske ČEVLJE št. 26. Pipan 1520

Velika Vlahovična 10, Planina, tel. 27-805 1521

Prodam števno URO iskra. Telefon 061-627-063 1522

Prodam rabljeno SPALNICO in PRA 1523

NINI STROJ zopas, uporaben. Telefon 26-201 v petek od 16. do 20. ure, soboto in nedeljo dopoldan 1524

Prodam SMUČI (160 in 120 cm) težke 1525

SMUČI 195 cm in tekaške ČEVLJE 1526

Prodam nov zadnji desni BLATNIK za zastavo 125-P. Zg. Bitnje 67, Žabnica 1470

Ugodno prodam tovorni avto TAM 5000, letnik 1972. Srečko Peteh, Kokrški Log 3, Kranj, tel. 26-132 1471

Prodam PEUGEOT 304 diesel karavan, letnik 1977. Telefon 74-210 po 19. uri 1472

Kupim ZASTAVO 750, letnik 1976 ali mlajši. Telefon 40-583 1473

Prodam ZASTAVO 750 SE, letnik 1982 ter karamboliranega ZAPOROŽCA, letnik 1976. Češnjevec 23, Cerknje 1474

Ugodno prodam WARTBURGA. Ogled vsak dan po 18. uri, v soboto in nedeljo pa ves dan. Sukič, Ul. 1. avgusta 9, Kranj 1475

Ugodno prodam osebni avto POLO-NEZ 1500, prevoženih 30.000 km, z dodatno opremo. Informacije po tel. 064-77-704 po 15. uri 1476

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973. Hribenik, Sv. Duh 31, Škofja Loka 1477

Prodam 4 rabljene ZIMSKE AVTO-PLAŠČE D-741 M+S semiperit, dimenzijs 155 SR 13, za 2.400 din. Informacije po tel. 23-339 1478

Po delih prodam FIAT 125 S. Derling, Trata 20, Škofja Loka, tel. 62-045 1479

Prodam dobro ohranjen NSU 1200, cena 3.8 SM. Luka Vuković, Finžgarjeva 11, Lesce 1480

Prodam zadaj karamboliran OPEL KADETT. Voklo 70, Šenčur 1518

Prodam FIAT 126-P, letnik 1980. Telefon 22-767 1519

Prodam ZASTAVO 750. Luže 4, Šenčur 1520

Prodam dobro ohranjen karoserijo za Z-101. Praše 27, Mavčice 1521

Prodam »FIČOTA«, celega ali po delih, nevognega. Stanko Bošković, Zg. Bitnje 1, Kranj 1522

Prodam ZASTAVO 101 C, letnik 1980. Zalog 11, Cerknje 1523

Prodam BMW 1602. Cerknje 21 1524

Prodam dve GUMI za »fičota« trayal 145 SR 12, popolnoma novi, še v garanciji. Franc Resnik, Nasovče 28, Komenda 1525

Prodam NSU 1000 C, letnik 1972, registriran do 25. 12. 1983. Marinka Bijol, C. Gorenjskega odreda 22, Bled 1526

MERCEDESOV MOTOR 200 in 220 diesel, prodam. Husnija Jogič, Lojzeta Hrovata 6, Kranj 1527

Ugodno prodam DIANO, letnik 1978. Ogled možen vsako popoldne. Jenko, Sp. Otok 15, Radovljica 1528

Ugodno prodam MAZDO 1500 karavan. Ponudbe po tel. 78-340 1529

Prodam 126-P, letnik 1979. Dani Cetinski, C. Revolucije 4, Jesenice, tel. 82-587 1530

Prodam WARTBURG karavan, star dve leti. Bled, Grajska 10, tel. 78-154 od 18. ure dalje 1531

Prodam MOTOR za Z-750 in avto ZASTAVA 750, letnik 1975 ter nekaj delov za PRINZA 1200 C. Velič, Sp. Gorje 23 1532

Prodam DIANO 6 LC, letnik 1979. Telefon 25-448, Betonova 25, Kokrica, Kranj 1533

Prodam SPAČKA, novejši tip, v odličnem stanju. Ogled v soboto in nedelje. Telefon 27-388 1534

Prodam ZASTAVO 750 lux, letnik 1977. Ogled popoldan. Betonova 16, Kokrica, Kranj 1535

Prodam GOLF J, 1100 ccm, letnik 1978. Ogled po 15. uri. Đuričić, Tuga Vidmarja 12/VII, stanovanje 45 1536

Prodam 126P, letnik 1976 in VW letnik 1974. Šenčur, Gasilska 20, telefon 41-089. 1537

Prodam trosobno STANOVANJE. Informacije po tel. 50-187 od 6. do 7. ure 1538

Tri dijakinje iščejo SOBO v Kranju z ogrevanjem in kopalinico. Ponudbe pošljite čimprej na naslov: Majda Marušič, Dijaki dom »Ivo Lola Ribar«, Kidričeva 53, Kranj 1537

Zobozdravnica išče GARSONJERO v Kranju za 2 do 3 leta. Šifra: Solidna in krejena 1538

Mlad par brez otrok, išče SOBO ali manjše STANOVANJE v Škofji Loki. Štev. Pomlad 1539

Prodam STANOVANJE v Kranju (54 kv. m). Telefon 9499-022-41-814-35 (Nemčija) 1540

Trosobno STANOVANJE, 70 kv. m, s Centralno kurjavo v Bistrici pri Tržiču, Prodrom. Informacije po tel. 50-735 1541

GARSONJERO ali manjše STANOVANJE, opremljeno, za 1 do 2 leti, na Planini, najamem. Predplačilo. Šifra: februar 1542

Kupim enosobno STANOVANJE v Škofji Loki. Šifra: Do 110 SM 1562

POSESTI

Kupim zazidljivo PARCELO ali staro HIŠO od Podrečja do Kranja. Šifra: Parcelska 1543

ZAHVALA

V Kranju prodam MONTAŽNO HIŠO. Delno lahko tudi na kredit. Ponudbe pošljite pod: Delno kredit 1544

PROSTORE za pisarne ali mirno obrt oddam. Ponudbe pod: Center Kranja 1429

Kupim manjši GOZD v širši okolici Kranja. Naslov v oglasnom oddelku. 1482

ZAPOSLITVE

Zaposlim žensko za NAVIJANJE TU-LJAV. Britof 79, Kranj 1483

Samostojnega ORODJARJA za izdelavo orodij za plastiko, sprejemem. Ponudbe na »Glas« pod: Orodjar 1545

STRUGARJA za urejanje avtomatov (tudi v priučitev), sprejemem v redno delovno razmerje. Ponudbe na »Glas« pod: Strugar 1546

DELAVCA kovinske stroke, za delo na stružnih avtomatih, zaposlim. KOVINOSTRUGARSTVO Franc Brenkuš, Zasavsko 31/B, Kranj, tel. 21-306 1547

Sprejemem DELO na dom. Šifra: Upokojenka 1548

Iščem kakršnokoli DELO na dom. Imam šivalni stroj. Lahko se zaposlim redno. Šifra: Radovljica 1564

PRIREDITVE

Ansambel SIBILA vabi danes, v PETEK, ob 19. uri na PLES v VODICE, vsako SOBOTO na PLES v HOTEL TRANSTURIST in vsako NEDELJO ob 16.30 na PRIMSKOVO

OO ZSMS Bistrica pri Tržiču, organizira PLESNI TEČAJ v avli osnovne šole Heroja Bratčiča v Bistrici vsak petek ob 17. uri. Pričetek 18.2., ob 17. uri. VABLJENI!

OBVESTILA

AVTOMOBILISTI! V Naklem nasproti pošte je odprta avtoelektrarska delavnica vsak dan od 16. ure dalje. Telefon 47-044. Se priporoča Brane HRIBAR 1484

MONTIRAM vse vrste stropnih in stenskih OBLOG. Telefon 23-308 1549

BAGAT TEČAJ krojenja in šivjanja v Kranju obvešča, da začne z vpisom v nov ZAČETNI in NADALJEVALNI TEČAJ 21. februarja 1983 ob 15. uri in 23. februarja 1983, ob 8. uri. Delavski dom — vhod VI. ali tel. 47-256 1550

OSTALO

Iščem VARSTVO za 8 mesecev starega otroka, z aprilom. Mohorič, Zadruga Šenčur 1551

Iščem VARSTVO, izmenično za 7 ur dnevno. Po možnosti v Cankarjevi ulici. Javite se na naslov: Cimerman, Cankarjeva 42, Radovljica 1552

V VARSTVO sprejemem otroke. Lahko tudi popoldan. Marija Zupanc, Polje 34, Begunje 1487

Za VARSTVO otroka in celodnevno pomoci v gospodinjstvu iščem žensko, najraje mlajšo upokojenko. Hrana, stanovanje in nagrada. Lahko redno delovno razmerje. Ponudbe po tel. 061-346-472 1488

V okolici Kranja oddam v najem BIFE. Pogoji predplačilo. Telefon 57-014 1489

IZGUBLJENO

Najditelja ročne URE precimax prisim, da mi jo proti nagradi vrne. Telefon 22-070 1486

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 19. februarja, bodo dežurne naslednje prodajalne:

KRANJ

Central: Diskont Vino Kranj, Delikatesa, Maistrov trg 11, Na vasi, Šenčur in Naklo v Naklem od 7. do 13. ure, vse ostale prodajalne pa bodo odprte od 7. do 19. ure: Klemenček, Duplje, Krvavec, Cerknje, Hrib, Preddvor, Kočna, Zg. Jezersko.

Živila: dežurne prodajalne bodo odprte od 7. do 19. ure in sicer: SP Pri Peterčku, Kranj, Titov trg 5, SP Pri Nebotičniku, Kranj, C. JLA 7/a, SP Oskrba, Kranj, Begunijska 4, SP Planina, Kranj, Zupančičeva 24, PC Planina, Kranj, Planina 65, SP Predvor, PC Britof. Naslednje dežurne prodajalne bodo odprte od 7. do 17. ure in sicer: SP Šenčur in PC Bitnje

POSESTI

Kupim zazidljivo PARCELO ali staro HIŠO od Podrečja do Kranja. Šifra: Parcelska 1543

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta

JOŽETA MLINARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v času njegove bolezni obiskovali in ga pospremili na zadnjem pot. Zahvaljujemo se dr. Bajžlu in dr. Pavlinovima za dolgoletno skrb in zdravljenje, sosedom, posebno Miheli Hudobilnik za skrb med bolezniom, g. župniku, kolektivom Zvezde, KOGP in Steklarna Kranj, Gasilskemu društvu Breg, pcvcem in vsem, ki ste se tako številno poslovili od njega in darovali cvetje.

ŽALUJOČI: sin Jože, hči Milena z družinama

Orehk, Breg ob Savi, 18. februarja 1983

V nedeljo

pa so dežurne naslednje prodajalne Centrala: Kranj: od 7. do 11. ure: Delikatesa, Maistrov trg 11, Kranj, Krvavec, Cerknje, Naklo v Naklem, Na vasi, Šenčur. V Cerknji pa trgovina Živila Kranj SP Gorenjska od 8. do 11. ure.

ŠKOFJA LOKA

SP Mestni trg 9, mesnica Mestni trg

TRŽIČ

Mercator, Bistrica 14, Mercator, Trg svobode 27, Mercator, JLA 6.

BOHINJ

Ljub. Mlekarne, Oskrba;

BLED

Špecerija — samopost., Prešernova ulica in Živila Center I, Ljubljanska ul.

GORJE

Špecerija Market, Spodnje Gorje

LESCE

Murka 1

RADOVLJICA

Živila Center

TRŽNI PREGLED

KRANJ

Solata od 60 do 70 din, špinaca 80 din, cvetača 60 din, korenček od 50 do 60 din, česen 200 din, čebula 60 din, fižol 120 din, pesa 30 din, slive od 70 do 80 din, hruške 40 din, grozdje 60 din, radič 150 din, pomaranče od 70 do 80 din, limone 90 din, ajdova moka 80 din, koruzna moka 40 din, kaša 90 do 100 din, surovo maslo 340 din, smetana 120 din, skuta 100 din, sladko zelje 50 din, kislo zelje 50 din, kisl repa od 40 do 50 din, klobase 60 din, orehi od 470 do 500 din, jajčka 8 din, krompir 15 din, med 200 din.

LOTERIJA

Srečka št.	din	Srečka št.	din
30	80	0691	400
40	60	68711	8.000
19160	8.000	79531	4.000
41030	6.080	253231	20.000
017280	20.000	2	

Tri tisoč krofov na dan

Lojze Križaj: »Še tako dober recept ne pomaga kaj dosti.
Le vaja dela mojstra!«

Kranj — Še ne dolgo tega je bil pravi greh, če se s poti po Stajerski proti domu nisi ustavil na Trojana in prinesel domov krof. Marsikdo ne gre več zaradi krofov na Trojane. Toda krof se v pustnem času vendarle nismo odvadili.

Prave sladokusce je težko prevarati. Vsak ti bo hitro povedal, kakšen je dober in kakšen ni. V teh pustnih dneh, ko si težko zamislimo drugačen prigrizek kot so krofi, sicer nismo tako izbirčni. Vendar pa je že tako, da tudi gledate krof dober glas zelo daleč seže. In nekako tako bi lahko ugotovili, da je bilo v teh dneh v Samopostrežni restavraciji v Kranju. Po tri tisoč krofov so prodali in najmanj še enkrat toliko bi jih lahko, če bi jih lahko naredili.

»Pri nas vsak dan med letom naredimo in prodamo precej krofov,« pravi slasčičar v Samopostrežni restavraciji v Kranju **Lojze Križaj**, doma s Cegelnice. »Nikdar nisem razmišljal, zakaj jih imajo ljudje tako radi. Vem le, da jih veliko naredimo tudi za Globus, Živila, Prehrano... V teh dneh pa je bilo povpraševanje tolikšno, da nismo bili kos vsem naročilom. Ob

polnoči, ob enih ponoči sem prihajal na delo in zamesil po dva tisoč krofov in več; pa jih nismo mogli sproti razvoziti, kaj šele vsem ustreši. V torek jih je šlo do dvanaest ure okrog tri tisoč. Saj bi jih naredili več, toda prostor je premajhen, pa še drugo pecivo je treba vsak dan speči.«

Lojze je že devetnajst let slasčičar v Samopostrežni restavraciji. Prej je bil zaposlen v Restavraciji Park, izučil pa se je v Mestni slasčičarni. Pravi, da sam nima najraje krofov in tudi doma nikdar ne dela peciva. Še najraje ima tople kremne rezine. Rad ima to delo, toda če bi še doma pekel pecivo, bi imel občutek, da je nenehno v službi.

V čem je skravnost dobrih krofov?

»Recept je znan in tudi posebnih skravnosti ni. Le vaja namreč dela mojstra. Pomembno je, da je testo ravno prav trdo zamešeno, da je ravno prav vzhajano, da je prava temperatura, pa ravno pravšnja vročina maščobe mora biti, pa od moke je veliko odvisno... Letos smo naredili veliko krofov, pa tudi težav ni malo. Težko je narediti dobre krofe, če nimaš dovolj kvasa,

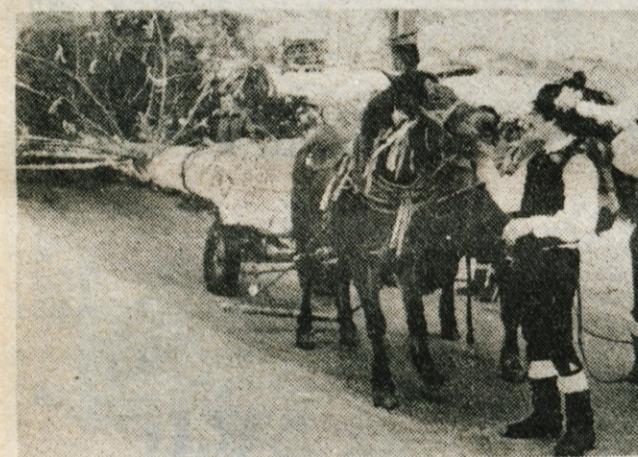


margarine. Veliko pa je seveda odvisno tudi od ekipe, s katero delam. Pomagajo mi še Štefka Čeferin, Milena Volčjak in Anica Veternik. Smo utečena ekipa in klub majhnemu delovnemu prostoru vsakdo ve, kaj mora delati. Tako nam uspeva, da poleg krofov delamo tudi različne zavitke, pudinge, kreme, kremne rezine in torte.«

A. Žalar

Na pustni torek so Lomljani vlekli ploh

Ker se nis votva možit, moraš pa poh vačit



»Vomansk poh«, nič čudnega, če so morali kupci zanj odštetiti poltretji stari milijon.

TRŽIČ — V pustnih dneh je bilo v Tržiču vedno dosti maškor. Včasih so se pri tem vrstile mnoge grajevredne nedostojnosti. Sploh je bilo že od nekdaj v Tržiču v predpustnem času marsikaj ne ravno hvalevrednega. Da ne manjka raznih »balov« v tem času, je samoposebni umevno.

Takole je pogralj vrle Tržičane Viktor Kragl v svoji knjigi Zgodovinski drobci župnije Tržič. V njej je povedalo, da so včasih močno držali tudi na »debeli četrtek«. Večerje, ki so jo svojim pomočnikom pripeljali kovaski in usnjarski

mojstri na četrtek zvezcer pred pustno nedeljo, so imenovali »živu bresko«.

Lepa pustna šega, ki se je ob maškorah in »balih« ohranila vse do današnjih dni, je tudi ploh. Navado negujejo Lomljani, ki so jo povzeli od svojih dedov in pradedov, omenjal pa je tudi že znani tržički ljudski pesnik Vojteh Kurnik.

Ce se od božiča do pusta v Lomu nihče ne poroči, fantje posekajo mogočno smreko, jo, vso »kosmatko«, okrašeno z raznobarvnimi trakovi, v sprevodu privlečajo do Tržiča in prodajo najboljšemu ponudniku. Izkupec potem družno zapijejo.

»Vomansk poh«, ki je v novejšem času dobil etnografsko-turistično obeležje, so Lomljani prvič vlekli 1927. leta, od takrat pa še štirinajstkrat, kar pomeni, da je bila v vasi od božiča do pusta skoraj vedno kakšna ohjet.

Letos so postavna dekleta in fantje »zatajili«. Z ohjetjo ni bilo nič, s tem pa se je spet ponudila priložnost za pisan sprevod od Loma do Tržiča. Na čelu so bili štirje jahači v narodnih nošah, prvi z lepo ozaljšano bandero, za njimi muzikanti na svojem vozlu, potem pa ploh, kar 23 metrov dolga smreka. V povorki se je peljala tudi užaloščena neve-



Postaven konjenik s pustno bandero na čelu povorce.

Na Beli so vlekli ploh

Veseli belski ploh

Tudi na Koroški Beli pri Jesenicah so fantje vlekli ploh — Prav bi bilo, ko bi s takšnimi in podobnimi prireditvami nadaljevali in jih večkrat pripravili, saj jih ljudje z veseljem sprejemajo in spremljajo

Prav posebna pustna priložnost se je ponudila letos neoznenjenim »Blonom« s Koroške Bele pri Jesenicah. Od Božiča do pusta se ni nobena »omoživa«, zato so fantje vlekli ploh.

Na prireditvah so se izredno skrbno pripravljali in tudi vaščani so se dobro odrezali, saj ni bilo hiše, ki jim ne bi odstopila pošteno visokorasle smreke, tako, da so dobili precej lesa. Sami so ga seveda moral posekat in iz strmih pobočij

spraviti v dolino, a kar kreko garanje se je splačalo.

Po številnih nujnih ovinkih so ploh vendarle privlekli na vas, v občudovanje številnih vaščanov in ljudi ob bližu in daleč. Ni manjkalo seveda prapor pa fantovske knjige in številnih drugih, fantovskih »rekvizitov«, ki so nujno za takšno stvar in priložnost.

Bili so, to trmasti samski vaški fantje, mladi in stari, v starini gorenjski opravi, vesel-

lih vriskov in petja, da je odmevalo po vasi. Kar težko so se zrinili s svojim plohom vred v številni množici do odra, kjer so vsi po vrsti nastopili z dovitpi in domislicami glede samskega stanu pa nasloph kritičnimi na račun naših sedanjih navad in razvad. Bilo je, skratka, veselo kot na Beli že dolgo ne, v skladu s starimi pustnimi običaji, ki jih današnji fantje že znajo obudit in »spraviti« na svetlo.

Nasloph bi lahko rekli, da so ljudje na naši vasi še vedno ali

D. S.



H. Jelovčan

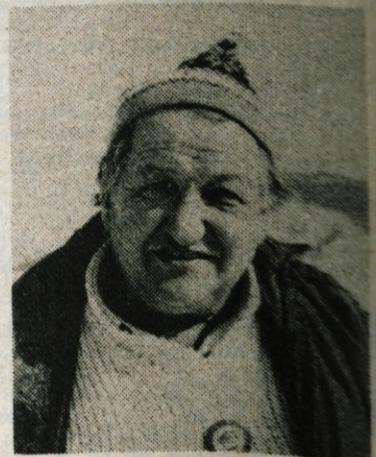
GLASOVNA ANKETA

Po čevlje na Bled

Bohinj — Bohinjska dolina. Kjer koli se njen dno razsiri, so ob cesti, železnici in Savi Bohinjki našli mesto tudi ljudje — prijetne vasi, vasice in zaselki, vsaka s svojimi problemi in težavami. Ljudje pa so tisti, ki so pripravljeni voz napredka potiskati naprej — za sebe in za svoje naslednike.



opravil več prostovoljnih ur. Sicer pa imamo z udarniškim delom slabu izkušnje. Vedno pride le eni in isti. Krajanje združuje le gasilsko društvo, gasilci pa smo tudi največji zagovorniki napredka. Stara bohinjska cesta je slabo vzdržvana, do trgovine v Bohinjsko Bistrico imamo dva kilometra.



Marjan Ravnik iz Bohinjske Bistrike: »Z izgradnjo smučarskega središča na Kobli je tudi Bohinjska Bistrica dobila ugodne možnosti za razvoj turizma, ki pa jih zaenkrat še preslabo izkorisča. V vasi je le nekaj več kot dvesto prenočišč v zasebeni in družbeni lasti. Zanimivo je, da se ob zimskem turizmu v kraju razvija tudi letni. Gostje, ki so pozimi spoznali čudovito okolje, se tudi v vročih mesecih za par dni ustavijo v Bistrici. Ob gostišču Daniča so nekdaj že predvidevali ureditev kampa, toda vse kaže, da so načrti padli v vodo. V kraju je precej mladih, ki bi želeli graditi, vendar so težave z zazidalnimi površinami. Trgovin je v Bistrici kar precej, še vedno pa moramo po čevlje na 23 kilometrov oddaljeni Bled ali v Radovljico. Verjetno bi se tudi trgovina z obutvijo v kraju splačala, saj tod živi že prek pet tisoč prebivalcev. Ceste so asfaltirane, le pri vzdrževanju občasno zaškrpljajo. Je pa tako kot drugod: denarja je dovolj le za krapijo.«

Janko Kovačič iz Bitenj: V vasi imamo en telefon, ki sicer zadostuje za nujne potrebe. Problem je, kako vzpostaviti vez, saj skozi Bohinj vodi le deset telefonskih linij, nanje pa je priključenih prek dvesto telefonov. Letos nameravamo obnoviti most čez Jerečico. Vsakdo bo prispeval zanj nekaj lesa in

Franc Podlipnik iz Polje: »Ko smo v vasi gradili vodovod — pred dobrimi desetimi leti je bilo — smo se vsi navadili na udarniško delo. Vsak je takrat skopal prek petdeset metrov jarka. V kraju se dobro razumemo, vedno smo pripravljeni pomagati drug drugemu. Pred tremi leti smo v vasi asfaltirali ceste in takrat je pripravljenost, da z lastnim delom in prispevki pripomoremo k urejenosti vasi in lepšemu življenu. Sramota je, da skakalnica v Polju, prvi tovrstni objekt na Slovenskem, propada pred našimi očmi. Gre za zgodovinski objekt, saj so po njegovem vzoru gradili skakalnice tudi drugod.«

C. Zaplotnik



Seveda ni manjkalo tudi boljšimanj domiselnih maškor.

